

Truputis iš V. D. Universiteto Statistikos

1936 m. pavasario semestre Vytauto Didžiojo universitete buvo įregistruoti 3233 klausytojų: 2944 studentų ir 289 laisvų klausytojų. Vyrų klausytojų buvo 2296, o moterų 937. Teologijos-filosofijos fakultete studijavo 236 st., evangelikų teologijos fak. — 19, humanitarinių mokslų fak. — 331, teisių fak. — 1087, matematikos-gamtos fak. — 221, medicinos fak. — 800, technikos fak. 539.

Daugiausia studentų buvo II-me semestre, būtent 915, o XVIII-me — 1. 1398 studentų tėvai verčiasi žemės ūkiu, 102 pramone, 351 prekyba, 357 turi valstybinę ir 78 privatinę tarnybą, 364 verčiasi laisva profesija, 62 gyvena iš kapitalo, 43 išlaiko kiti, 135 darbininkai, 43 gauna pensijas ir 224 apie tėvų pragyvenimą žinių nesuteikė.

1421 studentų išlaiko tėvai, 268 giminės, 112 svetimi, 25 gauna stipendijas, 695 turi tarnybą, 248 verčiasi laisvu uždarniu, 14 gyvena iš sutaupų, 4 gauna pensijas.

Seniausi studentai (tokių yra 2) gimę 1877 m., o jauniausias studentas gimęs 1920 m.

3175 studentai yra Lietuvos piliečiai, 9 Latvijos, 1 SSSR, 2 Anglijos, 13 Amerikos J. V., 1 nansenistas, 20 be pilietybės ir 12 nesuteikė žinių.

2478 studentai yra Romos katalikai, 474 žydai, 95 evang. liuteronys, 33 evang. reformatoriai, 93 stačiatikiai, 2 sentikiai, 10 laisvamanių, 1 mahometas, 1 kairaimas, 1 adventistas, 1 baptistas. Be tikybos 18. 20 nesuteikė žinių.

540 studentų moka anglų kalbą, 1 arabų, 15 gudų, 20 čekų, 4 danų, 81 esperanto, 6 estų, 3 flamandų, 56 graikų, 382 hebrajų, 3 ispanų, 16 italų, 119 latvių, 872 lenkų, 371 lotynų, 613 prancūzų, 1550 rusų, 1 slovakų, 1 ukrainiečių, 1 vengrų, 2002 vokiečių ir 479 žydų.

40,000,000 MASKU

Londonas. — Nors sankcijos nuo Italijos jau nuimtos, nors daug valstybių kalba už taiką, tačiau tuo pačiu laiku ir rengiasi apsaugai. Ot tik dabar Anglijos valdžia nutarė įrengti naujovinių 40 milijonų maskų, kad tinkamai apmaskuot visus savo gyventojus nuo artėjančio pasaulinio katastrofo.

Netik vien maskos gaminamos, bet ir rusiai prirengiami nuo nuodingų gėjų pavojaus, kuriuose, šalies gyventojai galėtų apsaugot savo gyvybę.

Žemės Ūkio Darbininkų Atlyginimas Lietuvoje

Ūkio krizei palietus žemės ūkį, smarkiai kritus žemės ūkio produktų kainoms, suprantama, turėjo atpigi ir darbo atlyginimas. Žymiausiai darbo atlyginimas krito 1932 ir 1933 m. 1935 m. jau teko tik 8-12%, lyginant su 1934 m. Tačiau šiais 1933 m. tiek padidinti, tiek metinių žemės ūkio darbininkų atlyginimas visur padidėjo.

Metinių darbininkų atlyginimas, centralinio statistikos biuro apskaičiavimu, šiais metais yra didesnis, kaip praėjusiais metais, apie 4-6%. Bernui vidutiniai Lietuvoje metinės algos mokama 240 lt. (pr. 230), pusberniui 160 lt. (152 lt.), merginai 195 lt. (100 lt.), pusmergei 130 lt. (119 lt.) ir piemeniui 85 lt. (81 lt.).

Aukščiausios samdininkų algos yra Klaipėdos krašte, Biržų, Šiaulių ir Rokiškio apskrityse. Ten mokamas 25-43% didesnis atlyginimas nei vidutiniškai Lietuvoje. O žemiausias atlyginimas yra Alytaus, Trakų ir Seinų apskrityse, apie 33-35% žemesnis už vidutinį.

Padidinti darbininkų atlyginimas pakilo apie 10%. Duodant maistą dabartiniu metu vyrui už darbą dieną mokama 1,1 lt. (pr. 1,65 lt.), moteriai 1,3 lt. (1,2 lt.). Be maisto vyrui mokama 2,6 lt. (2,4 lt.), o moteriai 1,95 lt. (1,8 lt.). 1935 metus, lyginant su 1934 met, padidinti darbininkų atlyginimas buvo 15-30 centų mažesnis. Tuo tarpu 1936 m. 10-20 centų yra didesnis kaip 1935 m. — Tsb.

No. 29-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 18-tą LIEPOS (JULY) 1936 M. Kaina 5 Centai VOL. XIX

Townsendistų Konvencija Del Seno Amžiaus Pensijų

Clevelandas, liepos 15. — Townsendiečių seno amžiaus pensijų konvencija įvyko toje svetainėje, kur republikonų partija atlaikė savo mėnesio laiko atgal. Konvencijoje dalyvavo tarpe 10-12.000 dalyvių, daug iš jų buvo jauni žmonės.

Konvencijoje kalbėjo vienas iš Vašingtono valstijos reprezentantų Smith. Jis perspėjo townsendiečius nuo jungimosi prie Lemke trečiosios partijos, bet patarė veikt atskirai, kad atsiekt savo tikslą. Kalbėtojai, savo išvadžijimuose įrodinėjo, kad politinės partijos elgiasi prostitutiskai — tik daug žada, bet mažai duoda.

Townsendiečiai žada dėt visas pastangas, kad sekanciuose lapkričio mėnesio rinkimuose išrinkt kuo daugiausia atstovų buto narių, kurie remtų tą sumanymą ir tąsyk jau eit prie tikrojo tikslo: praveist prie konstitucijos 22 paragrafo pataisą, kuri užtikrintų seniems žmonėms sulaukusiems 60 metų amžiaus \$200.00 mėnesinės pensijos.

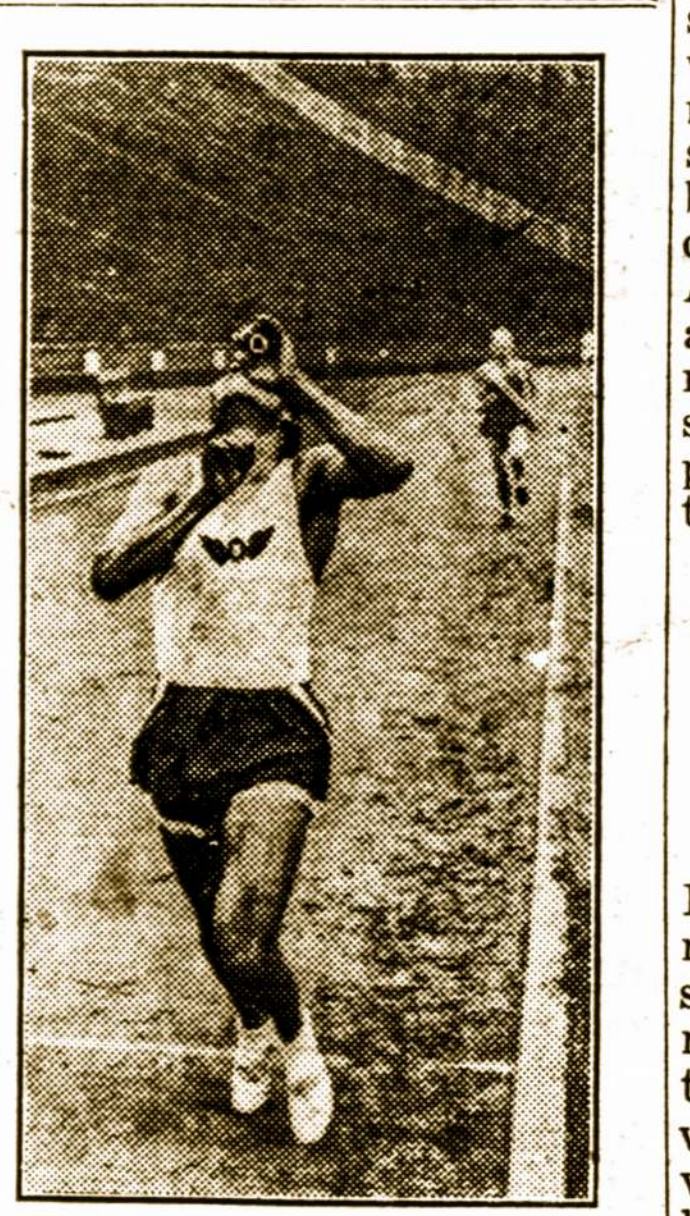
Dr. Townsend, seno amžiaus pensijų kuratorius, savo kalboje pabrėžė, kad jų kliubų skaičius pradėjo augt nelyginant kaip grybai po lietaus, taip kad sunku su jais ir apsidirbt.

Pas townsendiečius matytis daug gyvumo ir pasiryžimo del iskovojimo seno amžiaus žmonėms užtikrinto gyvenimo.

Rengiasi Prie Bendro Fronto Diktatūros

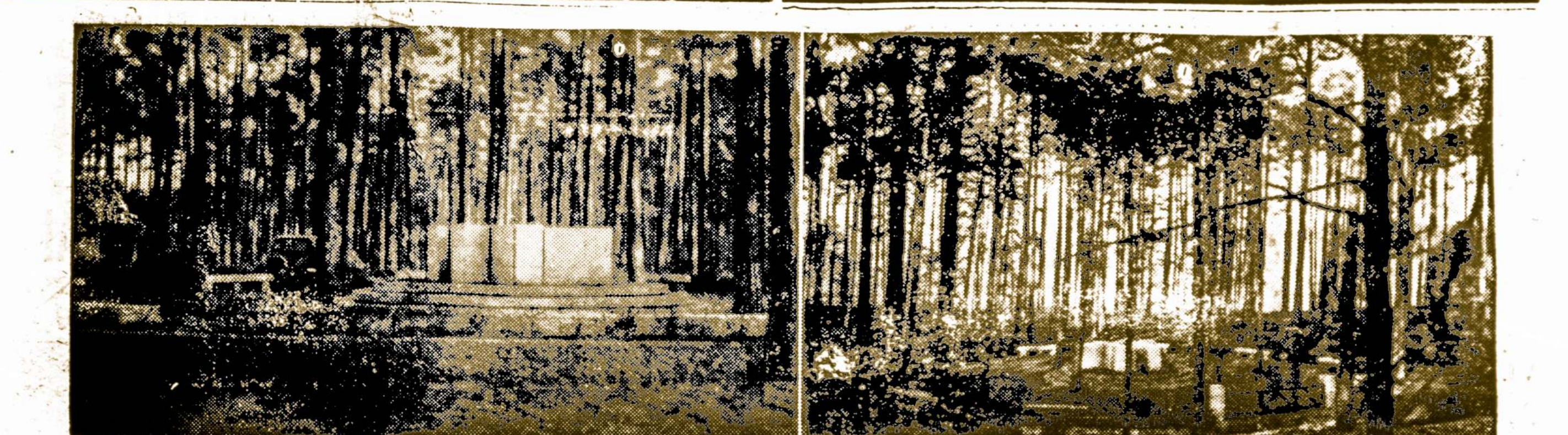
Madrydas, liepos 15. — Paskutinėmis dienomis Ispanijoje veikiančiosios policijos buvo nukautas monarkistų vadas Jose Calvo Sotelo už tvarkos ardymą. Tuo labai pasipiktino visi šalies monarkistai. Monarkistų buto atstovas grafas Valledland varde 40 monarkistų partijos atstovų pasitraukia iš parlamento. Jis įdavė rezignaciją atstovų bute komiteto susirinkime.

Bendrasis Frontas — Socialistai su komunistais planuoja netrukus įvest Ispanijoje diktatūrą. Visa tai matydami, monarkistai pradėjo gretintis prie katalikų, kad taipgi sudaryt bendrą frontą. Katalikų vadas Jose Maria Gil Robels tą monarkistų gretinimosi palaikė ir bendrai pareikalavo, kad parlamen-

INDIJONAS BĖGIKAS LAIMEJO

Phil Morentin, iš San Francisco, laimėjo 10,000 metrų bėgimo lenktynes, bandymus į Olimpikos pasaulinį sporto suvažiavimą, į 33 minutes, 44 sekundas.

LITUANIKOS ŽUVIMO VIETA Čia 1933 m. liepos mėn. 17 d., ties Lietuvos Tėvynės rubežiais, Vokietijos žemėje, Soldino miestely, žuvo Darius ir Girėnas, didvyriškai pasiruosę ir perskridę Atlanto vandenyną. Dabar šioj vietoj Lietuvos Aero klubas gražiai sutvarkė ir pastatė paminklą.

Rytprusiai Pavirtę Kariška Stovykla; Smarki Lietuvos Pasienio Kolonizacija

Latvių oficiozo Briva Zeme vyr. redaktorius Druva pasakoja savo išpuodžius iš Rytprusių, kuriuos neseniai ankeliaavo.

Rytprusiai per pusę mažesni už Latviją (37.000 ir 66.000 kv. klm.). Gyventojų skaičius, atvirkščiai, žymiai didesnis. Jei Latviijoje yra tik du milijonai, tai ten jau dabar yra 3,3 ml. gyventojų. Vokiečių vyriausybės nusistatymas yra šį skaičių per penkerius metus padvigubinti. Priezastys, dėl ko vyriausybė tai daro, esančios dvejojop pirmiausia vakarų Vokietija kenčia didelę maisto stoką ir vyriausybė nori didelę masę gyventojų iš ten perkelti į Rytprusias. Antra, vokiečiai, šitą darydami, turi grynai militarinių tikslų. Dėl šių dviejų priežasčių Vokie-

tija siekia visas neišnaudotas žemes Rytprusiuose padaryti naudojamomis ir dėl to dideli dvarai, kurių dabartiniai jų šeimininkai negali tvarkyti be nuostolių, vyriausybės išperkami ir dalinami naujakuriams. Ypač dideli nusausinimo darbai išpirtuose dvaruose varomi prie Neringos. Čia manoma nusausinti apie 100.000 ha pelkėtos žemės. Išskultivuota žemė padalinama po 15 ha. Kokias milžiniškas išlaidas vyriausybė čia daro, galima spresti iš to, kad vieno ha žemės išskultivavimas atsieina apie 600 — 800 markių.

Druva taip pat konstatuoja Rytprusiuose nepaprastą kariuomenės priaugimą. Važiudamas per miestus, jis pastebėjo daug naujų kariuomenių. Kadangi va-

žiuoti tekdavo rytais, tai miestuose matė daug kariuomenės, išeinančios į pratimus. Mozurų ežerų srityje pratimuose matė didelę kavalerijos dalį.

Dėl šito Druva pastebi: Rytprusiai, kai žinoma, sueina sienomis su Lietuva ir Lenkija. Čia kyla klausimas, dėl ko Vokietijoje labor tiek daug kariuomenės, dėl ko visose vietose tiek daug igulų, visuose mažuose miesteliuose šioje sienoje, ir dėl ko vyriausybė nori šią žemę pripildyti gyventojais, kad jų skaičius artimiausiais metais padvigubėtų. Visiems aišku, kad nei Lietuva, nei Lenkija negali buti Vokietijos užpuolikas. Nenoromis tad kyla mintis apie Vokietijos nuostolius didžiojo karo metu — apie Dancigą arba, kaip maisto klausimas.

jie sako, Vislos koridorių ir Klaipėdos rytai. Jei su Lenkija Vokietija sudarė 10 metų taikos sutartį ir gyventojams pasakyta, kad apie Dancigo koridorių čia negalima girdėt nė žodžio, kad Vokietijai Dancigo koridoriaus klausimas neegzistuoja (kitais žodžiais, vokiečiai laikinai sutiko, kad jie šią sritį atidavė Lenkijai), tai šurkštus puolimai prieš lietuvius, aštrūs ir atviri, girdimi ir skaitomi čia tiek radiofone, tiek laikraščiuose (net oficialiuose), atrodo, kad net vaikai stokyklose nedrauginagai nuteikiami šia dvasia. Tačiau kokias nors išvadas iš šito daryti jau tuojau butų per anksti ir per drąsu. Vokietijos didžiausias rūpestis šiuo metu yra

Žuvusiems Lietuvos Lakanams bus Statomas Bendras Paminklas

Nuo Lietuvos aviacijos isikurimo ligi šiol žuvo 36 Lietuvos lakunai, o 11, parašitųjų dėka, mirties išvengė. Lakunams laiduoti Kauno kapinėse yra atskiras skyrius. Dabar Karo Aviacijos vadovybė iškėlė sumanymą Kauno kapinėse žuvusiems karo lakunams pastatyti bendrą paminklą. Paminklas bus didelis, architekturinio stiliaus. Aplink paminklą bus įrengta aikštė. Šiam tikslui jau yra surinkta apie 10.000 litų. Žuvusiems karo lakunams bendrą paminklą manoma pradėti statyti ateinančiais metais.

Sovietuose Paskelbtas Svarbus Šeimos Įstatymas

Šiomis dienomis Maskvoje paskelbtas įstatymas, pagal kurį padidinamos pašalpos gimdymams, suteikiama parama gausingoms šeimoms. Sovietų Rusijoje padidinamas skaičius gimdyvių prieglaudų, vaikų darželių, sustiprinamos baumės už nemokėjimą alimentų apleistoms moterims. Ypač apsunkinamas vedusiųjų išsiskyrimas, kurs lig šiol sovietuose buvo labai lengvas. O už abortą pagal naują įstatymą numatyta gydytojui nuo 1 lig 2 metų kalėjimo, jei abortas daromas ne liginėję. Jei abortas padarytas antisantarinėse sąlygose, tai bausmė padidinama lig 3 metų. Kas vers moterį padaryti abortą, bus bau-

Neramumai Etiopijoje

Djibouti, Prancūzų Somalija Afrikoje, liepos 15. — Į šį prancūzų portą paprastai ateina visokių gaudų, o jau šį sykį šis gandas viršija visus.

Sakoma, kad Etiopijos kariuomenė žygiuojanti link savo sostinės Addis Ababa, kovose žūtų kariuomenės maršalas Rodolfo Graziani. Taipgi etiopiečių kariuomenės puolamas ir kitas didmiestas Harar. Italų visokį susiekimą apsunkena lietus ir klampynė. Lietus išplovė daug viešelių, kuriuos jie buvo nutiesę. Tokiu budu esą italų kariuomenei greičias didelis pavojus.

Taipgi pranešama, kad italų baudžiamoji ekspedicija atvykus į Wallega, ir 300 Etiopijos gyventojų gyvais sudegino, o kitus kaip gyvulius išžudė, atkeršydami etiopams už sudeginimą ir nužudymą 10 įžymių italų lakunų.

Suv. Valstijas Pakratė Japoniška Šnipijada

Vašingtonas, liepos 15. — Farnsworth buvęs laivyno karininkas tapo valdžios agentų su-sektas, kad jis šnipinėja svetimam valstybei ir parduoda slap-tus laivyno planus. Dabar Laivyno departamentas planuoja visą kariško laivyną planą pak-keist, ir manievrus vest kitoje kriptyje. Bet pakol kas, laukia-ma dar daugiau žinių iš justici-jos agentų apie minėtą šnipą.

Atsarginis oficerias Farnsworth bus viešai tardomas ir jo prasiškaltimą spręs prisaikintojai teisėjai (jury).

Pasikėsimimas Nužudyt Anglijos Karalių

Londonas. — Liepos 16-tą dieną, nuskuręs vyras su pilnu revolveriu rankoje bandė nužudyt Karalių Edvardą VIII arti Buckingham rumų. Karalius buvo ką tik suteikęs naujas vėliava trims kariuomenės pulkams ir grįžo procesijoje, ant arklio, paskui jį, jojo jo brolis, Jorko kunigaikštis. Staiga žmonės patėmija, kad karalius žiūrėjo įtemptai į kairiąją pusę ir jo arklys elgėsi nepaprastai. Tuo laiku, vienas vyras su akiniais, prasistumdamas veržėsi iš minios į kelią, mosuodamas su revolveriu. Vienok policijantas jį sulaukė, gi viena moteris, pilkai pasirėdžiusi, išmūšė revolverį iš jo rankų. Revolveris nukrito ant kelio netoli karaliaus ir pulkų, kurie sekė paskui. Tas vyras tuojaus buvo suimtas ir nuvestas į Hyde Park policijos nuovadą. Nebuvo girdėt nei vieno šūvio, bet revolveris buvo rastas su keturiais šūviais, nors buvo vieta penkiems.

Policija pranešė, kad suimtas buvo George Andrew McMahon, žurnalistas, kurs gyvena Wetburne pakopoje, Londone. Policija tyrinėjo apie visas smulkmenas. Inspektorius rado daugiau šovinių ir atvtrutę — karaliaus Edvardo fotografiją. Karaliaus užpuolikas drebėjo nuo galvos iki kojų, kada buvo nuvestas prieš magistratą ir buvo užrakytas kalėjime.

BIRŽOS RINKŲ POLICIJANTAS

James M. Landis, Užstatų ir Biržos komisijos pirmsėdis, kurs reguliuoja pasiūlymus viešam kapitalo idėjimui.

BIRŽOS RINKŲ POLICIJANTAS

Sao Paulo, Brazilijoje. — Čia eina didelis komunistų pereskiojimas, panašus Vokietijoje. Perkratas surinkta tukstančiai tonų komunistinės literatūros. Knygos sukraunamos viešose aikštėse, paskui užkurima laužai ir sudeginama.

Degina Komunistinę Literaturą

Sao Paulo, Brazilijoje. — Čia eina didelis komunistų pereskiojimas, panašus Vokietijoje. Perkratas surinkta tukstančiai tonų komunistinės literatūros. Knygos sukraunamos viešose aikštėse, paskui užkurima laužai ir sudeginama.

AMERIKIEČIŲ LIETUVIŲ AUKOS VILNIAUS VADAVIMO DARBUI

VVS delegatas Amerikoje V. Uždavins, lankydamas Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių kolonijas, patiria ne tik nuširdaus pritarimo, bet ir, duosnių Amerikos lietuvių, medžiaginės paramos.

Iš J.A.V. lietuvių kolonijų per generalinį konsulą P. Daužvardį ir VVS delegatą V. Uždavinį gauta surinktų aukų:

IV. 19 New Yorke, Aušros Vartų parapijos salėje	100,19 lt.
IV. 19 Linden, N. Y.	53,25 "
IV: 26 Philadelphia, Pa. Muzikalinėje svetainėje	79,70 "
IV. 26 Philadelphia, Pa. Šv. Jurgio parapijos salėje	120,96 "
IV. 29 Point Breeze, Pa. svetainėje	29,48 "
V. 10 Mahanoy City, Pa. parapijos salėje	11,23 "
V. 10 Shenandoah, Pa. motinos pagerbimo iškilinėse	7,37 "
V. 10 Maizvillėje, Pa.	3,75 "
V. 21 Kingston, Pa. susirinkime \$12,49 (atskaičius salės išlaidas 2 dol.)	10,49 "
V. 22 Luzerne, Pa.	9,33 "
V. 24 Pittston, Pa. VVS. parengime	10,01 "
V. 27 Pittsburgh, Pa. Šv. Vincento parapijos salėje	10,04 "
V. 28 Homestead, Pa. Šv. Petro ir Povilo salėje	7,66 "
V. 29 Pittsburgh, Pa. Šv. Kazimiero parapijos salėje	12,66 "
V. 31 Bridgeville, Pa. parapijos salėje	12,55 "
(Bridgeville pažymėtini stambiausi aukotojai: Mykolas Rupšys, paaukojęs 5 dol. ir Kazimiera Rupšienė—2 dol.	
VI. 3 Pittsburgh, Pa. Country Club po paskaitos	20,11 "
VI. 15 Per Simoną Kavolį, So. Boston, Mass. VVS Skyrius	24,85 "
VI. 15 Per V. Vyšniauską, Ansonia VVS skyrius	5,00 "
VI. 15 Pittsburgh VVS skyrius	40,00 "
VI. 15 Per Jul. Janušonytę New Britain VVS skyr.	25,00 "

Aukos skiriamos VVSCK-tui ir VGFondo Komitetui pusiau, Vilniaus reikalams.

Už tokį mūsų užjūrio tautiečių jautrumą Vilniaus vadavimo idėjai VVSCK-tas taria nuširdų vilnietiška ačiu. Akivaizdžiai paskutiniu metu pasunkėjusios pavergto krašto lietuvių dalios, kiekviena nuširdi auka lengvina pavergtiems mūsų broliams jų kryžiaus kelius ir stiprina juos išsivadavimo kovai.

Dr. A. Juška, VVSCK Pirmininkas
Inž. Z. Bačelis, Išdininkas

Philadelphia, Pa.

VISŲ ATYDAI

Visi Amerikos Lietuvių skaitytojai manau susirūpinę ir daug įvertys. Nemanau, kad rastusi kokis A. L. skaitytojas, kuris to neatjaustų.

Mes, skaitydami Amerikos Lietuvių, randam visokių straipsnių, visokių apgarsinimų; pilnos spalvos įvairių žinių, įvairių rašinių; kaip tai, vestuvės, jubiliejai, krikštynos, ir užkvietimai į balius, piknikus, varduvių linkėjimai ir t.t. Mes, kurie skaitom Amerikos Lietuvių, rasdami apie viršmūštas savas iškilines pranešimus, džiaugiamės, ir skaitom ir kitas-kitam duodam pasiskaityti. Sakom, žiūrėk kaip viskas surašyta, koks geras laikraštis, viską patalpina.

Taigi, brolaus, sesuo, supraskim, kad tas laikraštis reikalauja darbo, o darbas turi būti prižiurimas ir darbininkų algos užmokėta. Todėl, Amerikos Lietuvių, visas štabas dirba, rengia didelį pikniką su išlaimėjimais, kuris įvyks rugsėjo 6-tą dieną, ir manau, kad kožnas vienas iš Amerikos Lietuvių skaitytojų gavom po knygutę išlaimėjimui tikietukų su 10 gerų išlaimėjimų leidžiamų daiktų. Taigi, jeigu mums tinka visokie mūsų aprašymai, kurie tilpsta Amerikos Lietuvių, tai manau, kad turi tikt ir pakvietimas dėl išplatinto išlaimėjimo knygelė. Taigi jei negalim daugiau išlaimėjimo knygelę išplatinti, tai paimkim bent vieną ir pinigus tuojau pasiūskim Amerikos Lietuvių redakcijai, pasirodydami, kad ir mes jų darbu atjaučiam ir atsiilyginam. Tokiu būdu pasitiktėta, kad Am. Lietuvis ir ant toliau remis mus mūsų spaudos reikaluose. Todėl kviečiu visus Amerikos Lietuvių skaitytojus paremti savo laikraščio rengiamąjį pikniką.

Taigi, nenumeskim išlaimėjimo knygučių ir negrąžykim atgal tuščiomis, bet grąžinkim su dolerine į redakciją paprastu laišku (Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.) už ką redakcija bus labai dėkinga! Tad visi išvien prie darbo del palaikymo savosios spaudos reikalų. Philadelphiae

Philadelphia, Pa.

Užėjo dideli karščiai, darbininkams atleidžia į namus, nes negalima išlaikyti darbavietėse šilimos!

Liepos 9-10-11 dienomis užėjo tokie karščiai, kad termometras (Fahrenheito) siekė net 104 laipsnius karščio vidury dienos. Del karščio visai mažai kas vaikščioja gatvėse, kad ir eina gatve, tai išlengva, nes karštis

atima žmogaus gyvumą. Daug vietų, del karščių darbininkai negal išlaikyti darbuose, užtai vidurdienį darbininkai leidžiami namo.

Nuo karščio kasdien po keletą žmonių miršta ar slabėja, naktimis neturi žmogus poilsio, tik kas turi gerus šaltus rusius tai gauna poilsio. Net miegamieji kambariai ir tai termometras rodo 92 laipsnius karščio, nes jau aukštutiniai rumai įkaityti. Žmonių susirūpinę, kad tik ilgai netęstus tokie karščiai, nes tie karščiai visus, o ypač silpnos sveikatos greitai silpnina ir gyvybę be laiko atima. K. Dryža

Baltimore, Md.

Adv. Nadas Rastenis sugryžo į Baltimore, Md., ir šiomis dienomis atidarė teisių ofisą 501 Hearst Tower Building'e. Telefonas: Plaza 4478.

Detroit, Mich.

PIKNIKAS

Sekmadienį, liepos 26 d. Lietuvių P. P. Kliubas rengia meilės lopšelio pikniką Birutės darže — John R st. ir 11 mile Rd. Kviečia visus dalyvaut L. P. P. Komisija

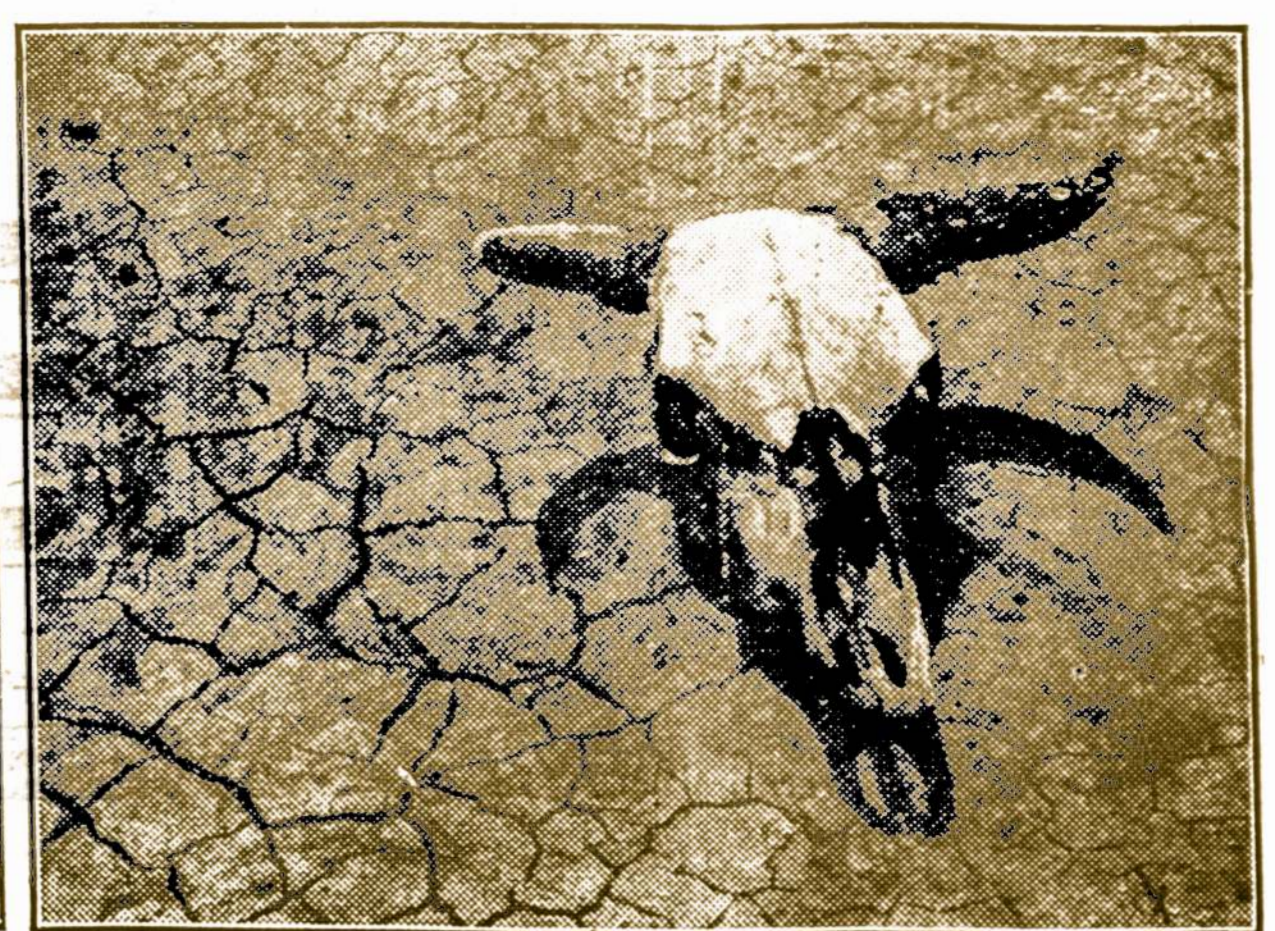
Philadelphia, Pa.

KVIEČIA VISUS IMTI DALYVUMĄ

Sekmadienį, liepos 19-tą, Šv. Vincento Labdarybės draugija rengia nepaprastą linksmą gegužinę su išlaimėjimais. Parengimas įvyks mūsų pačių nuosavybėje, "Gedimino" parke, Chews Landing, N. J. Parko vartai bus atidaryti 10-tą valandą išryto, gi pasilinksminimas tęsis iki vėlaus vakaro. Bus visokių valgių ir gėrymų. Užkviesta smarkus muzikantai graji šokiams.

Prašome visų lietuvių prisidėti prie šio labdarybės darbo savo skaitlingu atsilankymu. Labdarybės draugija yra užsitarnavusi visų paramos, nes ji pagalbą savo išgalės šelpia daug lietuvių. Kelias jau visiems yra žinomas. Vieta yra papuošta pušiu ir kitokių medžių, kas suteikia visiems atsilankusiems daug malonumo ir sveikatos.

Šios gegužinės rengėjų rūpinasi stropiai, kad būtų gegužinės dalyviai pilnai aprūpinti. Leidžiama net šeši geri daiktai išlaimėjimui, vienas tikietas tik-tai penki centai, o visa knygutė 50 centų. Galima laimėti atrasti už penkis centus. Visi nuširdžiai prašomi atsilankyti į šią gegužinę, nes bus daug žmonių paremti labdarybės darbą. Visi bukime Labdarybės draugijos remėjais. "Balandėlis"

TRAGEDIJA VAKARINIŲ J. V. VALSTIJŲ UKIUOSE

Medžiai su nudžiuvusiais lapais ir neperstojančios dulkių bangos, kurios praryja trobesius pažymi vieną iš šios šalies baisiausių saus laikų. Apkaitliuota, kad nuo 3,000,000 žmonių devy niose valstijose daug nukentėjo nuo rekordus laužanti sausmetė, kurio centras yra North Dakota, South Dakota, Minnesota, Montana ir Wyoming, kur per 2 savaites karštis siekė virš 100 laipsnių. Galvijai buvo nuvaryti iš ganyklų, sudegintų ir suskaldytų nuo karščio. Šiomis dienomis smarkus lietus ir vėsesnis oras pradėjo sulaužyt 12 dienų sausrą.

Detroit, Mich.

LIETUVOS MENININKŲ PARODA

Pagarbės šulptorius P. Rimša, nesenei atvykę iš Lietuvos dabar Detroito. Visą šią savaitę jo menas bus įstatytas parodoje "Gordon Beer Art Galerijoje", 39 East Adams gatvės, vidurmiesty.

KARŠČIAI

Šiluma Detroito padarė rekordą; jau šešta diena kaip Detroito te karštis persiviro per virš 100 laipsnių. Detroito per 4 pirmas dienas mirė 75 žmonės nuo didelio karščio. O viso Michigan valstijos per 1-mas 4 dienas mirė 133 asmenų nuo didelių karščių.

Per šias 6 dienas nei vienas lašas lietaus nenupolė čia. Po ra miestelių Michigan valstijoje buta lietaus, bet jo buvo tiek mažai, kad Detroitą visai nesiekė.

Visi valgomieji produktai brangsta, sviesto kaina padidėjo. Iš oro biuro pranešta, kad yvesnis oras iš niekur nenumatomas.

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLELIAI

Vienas iš didesnių Amerikos laikraščių "The Detroit News" idėjo žinią apie ką-tik išleistus Lietuvos naujovinius pašto ženklelius su Amerikos lietuviu aviatoriaus Felikso Vaitkaus atvaizda ir Suv. Valstijų žemėlapiu.

Mat, Leit. Vaitkus 21 dieną rugsėjo išskrido nuo Floyd Bennett lauko New York-Kaunas ir skrido per 22 valandas, bet del gesolinio stokos buvo priverstas nusileisti į Ballinrobe, Airijos ganyklas, kur jo orlavis buvo pusėtinai apgadintas.

Ona Aksomaitienė

Philadelphia, Pa.

NELINKSMOS NAUJENOS

Nelaboji mirtis, visai netikėtai pasisavino a.a. Juozą Vidikauską (mūsų darbušaus rašėjo p. Kazimiero Vidikausko broli). Nelaimė ištiko jį prie darbo, ir po savaitės sunkios ligos mirė. Palaidotas iš Šv. Jurgio bažnyčios, šeštadienį, liepos 11-tą. Taipgi labai nustebino šios kolonijos ir apeliokės lietuvius, žinia apie mirtį veikėjo ir stambaus biznierio (graboriaus) a.a. Adolfo Stankaus. Jis mirė liepos 8 d. Tik vieną dieną tesirgo. Gal ir dideli karščiai prie to prisidėjo. Jis buvo dar jaunas, darbštus, ramaus budo. gerbiamas kaimynų, ir tų visų su kuriais teko bile reikale a.a. Adolfo sui. Palaidotas iš Šv. Andriejaus bažnyčios, antradienį, liepos 14-tą d., Šv. Kryžiaus kapuose. Rašantis šiuos liudnus žodžius reiškia gilos užvojautos mirsiųjų giminėms, ir draugams, gi atsilankusiems Amžiną Atilsi, šios šalies žemėlėje.

XXXXX

Liepos 26-tą d., t.y. paskutiniame sekmdieny šio mėnesio bus didelis piknikas Seserų Pranciškiečių naudai, p. L. Gudavičiaus ukėje. Jei gausiai parėmėm Kazimierietes, tai nepaskupaukime ir Pranciškietėm. Jos tokį pat garbingą bažnyčiai ir tautai darbą atlieka. Tai yra pasišventusiai per visą savo amžių, mokina lietuvių vaikučius: lietuvių kalbos, tikėjimo, ir t.t.

Rodos bus po vieną bus'a prie visų bažnyčių. Tam tikietus ir kitas informacijas galite išanksto gauti visose klebonijose. Taipgi klausykite garsinimų per radio.

Piknikas įvyks pilnume: su

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

PALENGVINTA NATURALIZACIJA ATEIVIŲ, TARNAVUSIŲ PRIE ALIJANTŲ LAIKE PASAULINIO KARO

Klausimas: Pasaulinėje karėje prigulėjau prie Kanados armijos. Prieš prisidėjimą prie tos armijos aš gyvenau Amerikoje. Ar teisybė, kad aš galiu tapti Amerikos piliečiu be "pirimų popierų"?

Atsakymas: Palengvintos naturalizacijos laikas pasaulinio karo ateiviams-veteranams pailgintas iki gegužės 25 d., 1937 m. Taipgi jima ateivius, kurie gyvena Suv. Valstijose, kuomet karas prasidėjo ir kurie apleido šitą šalį kada nors tarpe rugpiučio 4 d., 1914 m., ir balandžio 5 d., 1917 m. tarnauti prie alijantų pulkų. Jeigu ateivis apleido šalį nuo balandžio 5 d., 1917 m. — tai diena, kada Suv. Valstijos prisidėjo prie karo — jie turi daroditi, kad jie bandė prisirašyti prie Amerikos armijos arba laivyno, bet del kokios nors priežasties jie buvo atsakyti, arba kad jie prisirašė prie autorizuotos svetimos valdžios misijoms jems dar gyvenant čion Suv. Valstijose ir kad jie su tokia misija išvažiavo.

SUGRYŽIMO LEIDIMAI

Klausimas: Aš turiu "pirmas popieras", ir ketinu vykti Europon šitą vasarą. Kaip aš galiu gauti popiera, kurie pavels man sugryžti? Ar tai mano išbuvimas iš Suv. Valstijų bus laikytas prieš mane, pilietystės reikale, kitais žodžiais, ar tokis išvaizavimas panaikins mano penkių metų rezidenciją Suv. Valstijose?

Atsakymas: Gauti sugryžimo leidimą, turi pasiūsti aplikaciją ant form 631. Ant jos reikia

puikiai muzika įvairiems šokiams; skaniais gėrimais ir gardžiais užkandžiais. Tik nepamirškite atsilankyti į labai reitingą išvaizavimą, Seserų Mokytojų naudai, arba tikriau sakant naudai LIETUVYSTĖS PALAIKYMUI šiame krašte. Pr. Pukas

paduoti tavo atvaizavimo tikrą dieną, ir kitas informacijas apie save. Reikia prisūsti piniglaikį ant \$3.00 vardu Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C. ir dvi fotografijas su aplikacija. Tie, kurie atvyko į Suv. Valstijas prieš liepos 1 d., 1924 m. turi asmeniškai nunešti aplikaciją, ir arčiausią imigracijos ofisą. Ateiviai, kurie atvyko po liepos 1 d., 1924 m., arba kurie legalizavo rezidenciją, gali pasiūsti aplikacijas į Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C. Trumpas išvykimas iš Suv. Valstijų, sakykime, kelių mėnesių, nēr skaitomas kaip nustojimu nuolatinės rezidencijos ateivio Suv. Valstijose. Nekuriuose atsitikimuose ateivis gali pasilikti net ant meto laiko. Bet išvykimas iš suvirš vieno meto skaitytas kaip pertraukimas rezidencijos Suv. Valstijose kaslink naturalizacijos.

MINISTRAI IR PROFESORIAI KAIP NEKVOTINIAI IMIGRANTAI

Klausimas: Ar ministras arba kolegijos profesorius gali atvykti į Suv. Valstijas kaip nekvotinis imigrantas? Ir ar jie gali savo šeimynas atsivežti kaip nekvotinius imigrantus?

Atsakymas: Bile tikėjimo ministras gali atvykti kaip nekvotinis imigrantas, jeigu jis gali daroditi, kad per pereinus du metus aktuališka buvo ministru ir kad čia atvyksta su pakvietimu nuo parapijos arba bažnyčios Suv. Valstijose kur jis ketina tarnauti kaip ministras. Panašiai kolegijos, universiteto arba seminarijos profesorius, kuris bus per dvejus metus nariniu aukštesnio mokslo įstaigos. Jis turi daroditi, kad jis pasamdytas mokinti mokslo įstaigoje Amerikoje. Taipgi žmona ir ne-

PER KLAIPĖDĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Patogi ir greita kelionė Pigių Laivakorčių kainos

Laivų išplaukimai iš N. Y. GRIPSHOLM Liepos 25 KUNGS HOLM Ruggiūcio 18 DROTTNINGHOLM Ruggp 27 GRIPSHOLM Ruggsėjo 5

Platesnes žinias apie kelionę teikia veltui ir, parduoda laivakortes, visi mūsų autorizuoti laivakorčių agentai ir visi švedų Amerikos Linijos Skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE 154 Boylston St., — Boston, Mass.

vedę vaikai, po 18 metų, tų asmeniu, kurie turi teisę atvykti kaip nekvotiniai imigrantai, gali su jais važiuoti arba vėliaus gali atvykti kaip nekvotiniai imigrantai.

KUOMET ATEIVIS IŠVAIZUOJA BE SUGRYŽIMO LEIDIMO

Klausimas: Ateivis, kurie čia gyvena per ilgą laiką apleido šią šalį neišsiimdamas sugryžimo leidimą. Jis dabar norėtų sugryžti. Ar tas galima?

Atsakymas: Jeigu jis išbuvo ilgiaus kaip šešis mėnesius, tai sunku bus gauti nekvotinę imigracijos vizą. Jis turės prirodyti, kad jis buvo legališka įleistas į Suv. Valstijas pirmu kartą, ir kad jis apleido šalį su pilnomis intencijomis sugryžti. Jis turės užmokėti paprastą vizos mokestį. Kiekvienam apsigyvenusiu ateiviui vertėtų apleisti šalį be sugryžimo leidimo. F. L. I. S.

PRANEŠAM, KAD

VALGIŲ GAMINIMO KNYGA JAU GATAVA

Tai yra naujai pertvarkyta laida

su priedu

KAIP GAMINTI VAISIŲ VYNAS

Ši knyga susidaro iš 210 puslapių ir yra vienintelė lietuvių kalboje

Joje tilpsta virš 400 valgio gaminimui rušių,

apie 150 vynu ir likerio gaminimui formulu

ir apie 20 formulu del midaus gaminių.

Tilpsta ir daug kitų naudingų patarimų del namų prižiurėjimo, stalo prirengimo, ir t.t. ir t.t.

Kiekviena Lietuvė ir Lietuvaite butinai turėtų šitą knygą isigyt ir naudotis joje tilpstančiais naudingais patarimais. Ši kukorystės ir vaisvynių gaminių knyga turi neįkainuojamą vertę. Bet ją tamsta gali isigyt TIKTAI Už \$1.00

Taigi, idėk konvertan vieną dolerį ir pasiūsk žemiau paduotu adresu, o mes tuojau pasiūsimė Tamstai tą taip naudingą jusų šeiminkystei knygą. Knyga įrišta į žalios spalvos storus popierinius viršelius.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

„Ukininkų Sukilimas“ ir Alytaus-Seinų Apskričių Karo Komendanto Įsakymas Nr. 1

Sugrįžęs iš pasaulinio lietuvių kongreso įvykusiam Kaune, radau labai naramią nuotaiką provincijoje. Gandai apie ukininkų sukilimą plėtojosi visoje Suvalkijoje, vėliau ir sietė propaganda į rytinę Nemuno pusę, ukininkai nerymavo, nes jie žinojo, kad tas sukilimas bus ne tik kraštui, bet ir patiems ukininkams žalingas. O kas aršiausia, kad ukininkų vardu sukilimas buvo rengiamas kuomet ukininkai Lietuvoje didžiausi taikos mylėtojai, o ne sukilimų ir valdžioje perversmų šalininkai.

Ukininkai bėdavojo, nes nežinojo tikrai kas už to vadinamo „ukininkų sukilimo“ slepiasi. Žodžiu, nerymas didelis visoj Suvalkijoje ir rytinėje Nemuno pusėje. Gi vietinė policija ir šauliai budėjo laukdami netikėtumų. Tankiai po nakties ant kelių ir viešose vietose pasirodydavo visokių lapelių raginančių ukininkus sukilti, nuversti valdžią. Ir kaip kuriuose kaimuose bei bažnytkiemiuose po nakties pasirodydavo iškabintos vėliavukės, padarytos iš nublukusių moteriškos suknelės, ar šiaip jau raudono audeklo; žodžiu, atrodė, kad už to judėjimo, prie sukilimo ukininkus vedančio, veikia komunistai, arba, kaip kurie mažiau besiorientuojanti žmonės manė, kad tai darbas Maskvos agentų — komunistų.

Lapeliuose iškelti obalsiai: ukininkai vienykitės! Šalin diktatūra! ir panašiais šukiais buvo raginami ukininkai sukilti. Policija budėjo, bet jai buvo sunkiau propagandas platinti su sekti ir suimti, nes policijantas kiekvienam pažįstamas iš jo uniformos, bet Lietuvos šaulių būrių nariai, vietiniai gyventojai, buvo geriausi sargai ir gynėjai savo krašto žmonių. Jie lošė svarbesnę rolę vagilių gaudyme negu policija, tatau Lietuvos šauliai parodė nepaprasto pasisekimo suėmimo propagandistų, keliose vietose jiems teko susišaudyti su sukilimo rengėjais ir propagandinių lapelių platintojais.

Susišaudymas Šaulių su Plėšikais Rokančių Kaime

Kuomet Meškučių buvusiam kaime po nakties buvo rasta ant Lietuvos šaulių pastatyto paminklo raudonas skarmalas, kuomet kituose kaimuose pasikartoję panašiai reklama ir propagandiniai lapeliai, tai vietų Lietuvos šaulių būrių nariai naktimis pradėjo saugoti kelus norėdami patirti koki žmonės jais keliauja ir ką jie naktimis veikia. Rokančių ir Rakatanskų ruošte palei Daugų-Nedzingės ir Daugų-Meškučių vieškelį įvyko susišaudymas šaulių su naktiniais propagandos platintojais, kurie buvo sulaukyti ir pirmieji atidarė ugnį, paleisdami keletą šuvių į šaulius, bet pastarieji gabūs, moka nuo priešų šuvių

sleptis, tatau šauliai išvengė priešų šuvių ir atsakė savo šūviais, mirtinai sužeisdami vagilių vadą ir suėmė kitus „naktinės veiklos“ propagandistus.

Laikė tardymo pasirodė, kad tas „revoliucijos“ vadas vienas iš žymiųjų to krašto vagilius su savo sėbrais buvo agentas rengiamoj ukininkų sukilimo. Jis prisipažino laike tardymo kur ką pavogė, prisipažino, kad jis platinė lapelius, raginančius ukininkus sukilti, iškabindavo raudoną vėliavą, bet jis atsiskakė pasakyti policijai kas jam ir jo kolegoms užmokėdavo už tą negarbingą darbą. Jis pareiškė policijai: „Aš mirsiu, nepagysiu nuo žaidų, tai kokia prasme pasakyti ir išduoti kitus žmones“. Ir neišdavė. Jo kolegos aiškinosi, kad jie biedni, kad gaudavę po keletą litų užmokėti už platinimą lapelių ir iš to besiversdami, bevagiiliaudami gyveno. Jų testimonijos aiškiai parodė Alytaus policijai, kad svetimos valstybės agentai per Lietuvoje padaužas, vagilius, miestelių valkatas platinė propagandą, raginančią ukininkus prie sukilimo. Tačiau visi tardymo daviniai aiškiai rodė, kad ne Rusijos komunistai, o tik komunistų vardu kitos kaimyniškos valstybės agentai rupinosi sukilimo rengimu Lietuvoje. Bet gi tuli žmonės manė, kad tai tikrai komunistų veikla. Kaip kurie suklaidinti žmonės sutiko propagandą, manydami, kad Rusija stovi priešaky tos veiklos! Ir sakydavo: Sugrįs Rusijos valdymas Lietuvoje. Miestų darbininkai, socialistai ir komunistai laukė „revoliucijos“ Lietuvoje.

Ukininkai Pyko, Seniunai Rugojų

Pagal tai tas vadinamas „ukininkų sukilimas“ prasidėjo Suvalkijoje, visokių gaudų buvo Lietuvoje, kad buk i sukilėliu pusę perėjo Mariampolės ir Kalvarijos komandose esanti kariuomenė. Įvyko kautynės ant kelių, buvo sulaukyti ukininkai, vežanti savo produktus į miesta, juju vežimai su javais ir kitokiais produktais buvo apverstai, arba, gražinti namo. Įvyko riaušės ir miesteliuose, Garliavoje, Butrimonyse, Daugose ir kaip teko patirti, Suvalkijoje apie Kalvariją ir Seirijus.

Paskos buvo labai blogos, kelėtas policijantų akmenimis tapo sužaloti, kaip kur ir civiliai žmonės sukilimam įvelti nukentėjo. Žinoma, atsirado kelėtas ukininkų „sukilėlių“ ir jie nukentėjo. Pavyzdin, Daugose sukilimo laiku, vienas ukininkas tapo sumimtas ir sužalotas; Daugose, pasakoję man Daugų miestelio žmones, kad iš suimtyjų buvo 3 ukininkai ir 6 miestelėnai, pastarieji nebuvo Daugiškiai, bet iš kitur atvykę, kurie neįrodė savo pastovios gyvenimo vietos. be jokio užsiėmimo žmonės, už pinigų dirbo ir vadovavo sukilimui.

PRISIMINIMO SVAJAI IS SAVOSIOS TĖVYNĖS ISTRĖMIMO LAIKŲ

Generolas Plutarcho Elias Calles, tai buvęs „Geležies žmogus“ Meksikoje, dabar vieši San Diego, (Kalifornijoje) savo sunaus Sr. Hermando Torreblanca namuose. Čia jis svajuoja apie sugrįžimą į savo šalį ir dasigriebimą valdžios galios.

mui. Panašūs daviniai buvo ir kitur suimtyjų, aiškiai pasirodė, kad išlaukinio neprietelio apmokami agentai buvo vadai to sukilimo, jų svarbiausiu tikslu buvo sudemoralizuoti, suardyti susisiekimo imones, apilėšti pašto staigas ir kitokias pinigines įstaigas laike sukilimo. Bet jiems nepavyko, nes nerado pritarimo pas vietos gyventojus, o policija budėjo ir sčiuopo kaip kuriuos tos „revoliucijos“ vadus.

Tačiau tas „revoliucijinis“ judėjimas gaudais pakratė visą Lietuvą. Sukėlė daug nerymo ir piktumo. Pyko ukininkai, nes jų vardu sukilimas buvo vykdomas, pyko Seniunai, nes jiems ramybės nebuvo. Atsimenu vieną ankstyvą rytą, tad tamsu buvo, kuomet atlėkė raitelis, kurjeras iš Valsčiaus į Ilgus pas p. Drobne, prizadines jį iš miego, atlėkė pas mano brolių, Seniuno padėjėjų, išbudines jį, įsakė skubiai vykti į Alovę kur bus visų Seniunų sueiga.

Lietus lijo, Drobne ir mano brolis Viktoras be pusryčių skubiai išvyko į Alovę daryti rodą kaip apsaugoti kraštą — valsčių nuo pavojaus. Piktaudami ir keikdami „sukilėlių“ jėdū išvyko. Pasiekė Alovę šlapi kaip žuvininkai. Tenai jie paklausė „prelekcijos“ Apskričių viršininko įgalotiniu ir Policijos viršaičio, gavo po punda Alytaus-Seinų Apskričių karo komendanto įsakymo Nr. 1, sugrįžo namo lipindami tuos įsakymo lapelius pakeliui ant stulpų ir viešose vietose ant namų sienų.

Komendanto Įsakymas

Kuomet brolis sugrįžo namo, aš paklausiau jo: — Na, kas blogo ar gero girdėt Alovėj, ką gero nutarėt? Ar bus revoliucija? — Et, nieko blogo nei gero, — sakė jis. Parukėme, paklausėme nusigandusių valdininkų pamokslu, pasijukėme ir išsiskirtėme visi piktaudami. Štai gavom komendanto įsakymo lapelį po punda, tai ir visas.

Aš paėmęs dokumento lapą, kuriama Alytaus-Seinų Apskričių karo komendantas savo įsakyme Nr. 1, pareiškia sekančiai: „Pasiėmęs įstatymų Valstybės Apsaugos Įstatu paragrafo 9, skelbiu šį įsakymą gyventojų žiniai:

„Pastaruju laiku“ — pareiškia komendantas, tame dokumente, — „vienos kaimyninės valstybės pasamdyti agentai pradėjo platinti kaimuose prieš esamą tvarką ir vyriausybę kiršinančius lapelius, raginti ukininkus nevežti į miestus parduoti savo produktus.

„To viso pasekoje, keliose vietose pasirodė kai-kurių suklaidintų prieš policiją ir šiaip ramius gyventojus neleistini išsišokimai“, — sakė komendantas savo 5-kių paragrafų rašte.

„1) Kviečiu visus gyventojus laikytis rimties ir tvarkos; 2) draudžiu agituoti prieš vyriausybę, esamą valstybės tvarką, kelti nerymą, triukšmaiti, kiršinti vieną visuomenės dalį prieš kitą ir skleisti gaudus; 3) draudžiu trukdyti policijai eiti savo pareigas, smurtu trukdyti susisiekimą bei gadinti susisiekimo priemones ir versti tai daryti kitus; 4) už nusikaltimus, pažymėtus šio įsakymo 2 paragrafe, bausiu pinigine bauda lgi 5,000 litų arba trims mėnesiams kalėjimu, arba, abiem baismėms kartu; 5) už nusikaltimus pažymėtus šio įsakymo 3 paragrafe, atiduosiu karo lauko teismui“.

Šitaip skambėjo turinys to įsakymo, po kuriuom pasirašė karo komendantas, Pulk. Leit. Basiulis.

Kaip tik tas įsakymas buvo visam Suvalkijos krašte ir Alytaus Apskirtyje išplatintas, staiga buvo likviduotas tas „ukininkų sukilimas“. Tatau aišku, kad tą sukilimą rengė ne Lietuvos ukininkai, nes jie jie būtų rengę, tai nebūtų taip greitai sukilimą likvidavę, tai viena. Antra, jei ukininkai būtų to sukilimo iniciatoriais, tai aš bučiau pastebėjęs jų kitokią nusistatymą, tačiau aš radau ukininkus nusiteikusius neigiamai, besipiktinančius, kad jų vardu tas sukilimas buvo vedamas. Tai buvo drasų ir tiksliai padarytas žygis kaimyniškos valstybės per pasamdytus agentus. Aišku, tuom laiku Lietuva rengėsi prie rinkimų Klaipėdoje, vyriausybė bekovodama su blogomis sąlygomis ekonominės krizės metu, besirūpindama surasti pakankamai rinkimų Lietuva ukiu gamybai užieny, rado pasisekimo, tatau Lietuvos neprieteliai, kurie buvo uždargę savo sieną, neįsileisdami iš Lietuvos ukiu produktų, neįsileidami per savo kraštą pervežti Lietuvos ukininkų gamybos produktus į kitus kraštus manė, kad subankrutins Lietuvą ir jos ukininkus, kad tuomet per pasamdytus agentus sukels Lietuvos ukininkus prieš valdžią, o laike sukilimo, bus blogos pasekmės Klaipėdos krašte rinkimų laike, reiškia, Lietuva bus perblokšta politiška, ekonomiškai! Toki buvo planai Lietuvos kaimyniškos valstybės. Bet dėja, buvo nepasiekiamas tikslas, nes Lietuvos vyriausybė ir visuomenė greitai suprato kaimynų tikslą ir rimtai reagavo.

Lietuvos Dvikova

Dabar Lietuvoje eina persilaužimas. Lietuvoje vyriausybė savo politiškaime gyvenime turi užtekinai nepalankių sąlygų su vidujiniais elementais, partijų karjerizmui atsidavusiais žmonėmis. Greta šių partijų kerštamųjų ir nesutikimų, yra gi nemažas skaičius pietų kaimynų draugų, geriau sakant, laisvorių agitatorių, yra ir apmokamų agentų, kurie tiksliai veikia, rupinasi vidujinės tvarkos griovimu ir tuo budu silpnina Lietuvą.

Gi vakarų kaimynai lygiai tiek pasiryžę smaugti Lietuvą. Jie neįveikdami Lietuvos politiška, išbandė ekonomines Lietuvos ukininkų subankrutinimui priemones: tas vakarų kaimynas uždarė savo sieną lietuvių ukiu produktams ir tuo budu norėjo Lietuvos vyriausybę pastatyti pavojum. Gi pastatymai krašto ir bankrutą, žada politiška karą — sukilimą. Taigi, Lietuvos kaimynai iš pietų ir vakarų spaudžia Lietuvą. Pietų kaimynai, — lenkai, nori, kad Lietuva atsisakytų nuo Vilniaus krašto, kad atidarytų susisiekimą per demarkliniją ir tuo budu palengvintų Vilnijos krašto žmonių ekonominę būitį, tokiu budu, palengvintų ir lenkų politiška padėtį, nusiramintų pavergti gyventojai, sumažėtų lenkų obligacijos, žodžiu, želigovskio smurtas, tuomet būtų pilnai realizuotas.

Gi vakarų pusėje lietuvių kaimynai besikeisindami ant mūsų Lietuvos, tuom kartu ryžtasi atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, atstumti Lietuvą nuo Juros, uždaryti jai kelią, vienintelius vartus į platų pasaulį, tokiu budu visiškai Lietuvos apsupimas būtų pilnai pasiekta, kad pavergt Lietuvą ne tik politiška, bet ir ekonomiškai.

KUR GALITE PASITIKĖT Lainer's VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI * MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI * Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS * GRAŽIAI ISVALOMOS * ATYDŽIAI ISPROSINAMOS * KUR REIKIA PATAISOMOS * SAGUTĖS ISIUVAMOS TEL. DIAL 5-5281 AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMOBYBĖ

Dė šitų politinių ir ekonominių savo šventų interesų, del apgynimo savo sovenerumo — nepriklausomybės ir gerbuviu Lietuvos žmonių, Lietuvos vyriausybė kantriai, rimtai ir atsargiai, bet griežtai kovoja su išlaukiniais neprieteliais, kovoja kartu ir su vidujiniais neprieteliais, kurie dirba už pinigų svetimųjų interesams, kurie kelia betvarke, kiršina gyventojus, klaidina juos prieš vyriausybę nukreiptą propagandą, kuri platinama Lietuvoje. Del šitų blogų sąlygų, yra griežta tvarka ir stipri valdžios ranka, nes jei jos nebūtų, tai greitai galas Lietuvai būtų. Del šitų sąlygų Lietuvoje tebėra karo lauko teismas, veikia spaudos cenzura, nėra pilnos laisvės susirinkimams. Neuoastabu tatau, kad norint susirinkimą įvykdyti, piliečiai, ar organizacija turi pasakyti prašymą kokių tikslu, kada ir kur bus susirinkimas. Nepadavus prašymo ir slaptai neturėdami blogų tendencijų, veikianti del savo ir savo krašto gerovės laiko susirinkimus ir jokios bėdos neturi. Tačiau šita tvarka pastoja kelią blogųjų tendencijų žmonėms per susirinkimus demoralizuoti visuomenę.

Visu laiku budamas Lietuvoje ir besidomėdamas jos įvairiomis problemomis, tirdamas gyventojų ekonominę būitį, pilietiška protavimą ir bendrai nusistatymą vidaus krašto padėcia, aš įgigau įspūdį, kad mažai gyventojų yra nepatenkintų vidaus esama santvarka. Nepatenkinti tie, kuriems rupi politiška partinė karjera ar kitoki partiniai tikslai. Nepatenkinti ir tie, kurie pageidauja pilnos ir demokratinės santvarkos, bet nemoka vaduotis, suprasti sąlygų, kurios stovi ant kelio prieš išsvystymą demokratinės santvarkos. Nepatenkinti tie, kurie dar nėra pribrendę prie visuomeniško ir valstybinio protavimo, tačiau tokių žmonių Lietuvoje yra mažuma.

Ir kas-gi gali kreipti domę į toki ukininką, kuris smerkia valdžią už tai, kad jam įsakyta laikyti prištą sunį? Kas gali kreipti domę į toki pilietį, kuris smerkia valdžią, arba, jos įstatymus, kad tam piliečiui įsakyma taisyti kelius, laikyti švariai šulnius. Juk tai butinas reikalas. Bet lietuvis mano, kad jo šulnis nieko bendro su valdžia neturi, kad pilietis savo šulnio vandenį geria, o ne Ministeris ar Prezidentas. Bet čia yra gyvas ir svarbus sveikatos atžvilgiu reikalas.

Pilietis skundžiasi, kuomet keiti važiuodamas nulaužia vežimo ašį, arba, kuomet reikia du kartus važiuoti vieton vieno, nes negali didėli krovinį ir vežimą sukrauti iš priestasties blogų kelių, tačiau, kuomet jam reikia klausyti valdžios paraginimų, kad sau kelią patobulintų, jis pkska. Dabar Lietuvoje nėra pasiūtusių šunų, nes šunis prištai. Dabar žmogui einančiam pro ukininką ar dvarą keliu, nereikia lazdos nėsiošis, kad apsigynti nuo šunų. Visi šie dalykai rodo menki, bet labai svarbūs ir reikalingi.

Taip yra ir su kai-kuriais Lietuvoje žmonėmis, kurie turi būti kokių nors būdu sutvarkyti, jeigu jie nėra rišami kaip šunys, tai įstatymu keliu turi būti suvaržyti, nes tik tokiu budu galima išvengti jų blogų veiksmų prieš visuomenę ir valstybę. Laikai keičiasi, keičiasi ir žmonės. Esu tikras, kad su netolima ateitimi Lietuva bus remokratinga, laisva ir visus patenkinanti šalis. Bet kol tas laikas ateis, dabartinė griežta santvarka daugeliu atžvilgiu butinai reikalinga. (Bus daugiau)

Lietuvos Zoologijos Muziejus

Kaune Vytauto Didžiojo universitete yra didelis zoologijos muziejus. Savo didumu ir eksponatų įvairumu jis yra žinomas ne tik Europoje, bet ir kitose pasaulio dalyse. Nors šis muziejus įsteigtas dar tik 1918 metais, tačiau kai kurie Lietuvos gyvunjios rinkiniai ten yra jau seni, siekiantieji 1861 metų.

Lietuvos zoologijos muziejaus branduolį sudarė žinomojo gyvunjios tyrinėtojo prof. Tado Ivanausko universitetui padovanoti rinkiniai. Jis iš pat mažens rinko įvairius gyvunus ir juos, drauge su tėvo paliktais rinkiniais, padovanojo kuriamam zoologijos muziejui. Iš 1931 m. suruoštos mokslinės kelionės į Braziliją, prof. T. Ivanauskas parsigabeno apie 15.000 įvairių, gana retų žvėrių, paukščių, gyvačių, drugių ir kitų gyvunų. Pats muziejus yra surinkęs apie 30.000 eksponatų. Be to, iš kauliėcio — gamtos tyrinėtojo M. Arrio gauta didelė dovaną — 40.000 vidurinės Azijos vabzdžių. Taip pat ir kiti atskiri asmenys muziejui dovanoją retų paukščių ir žvėrių iškamšų bei liekanų. Dabar Lietuvos zoologijos muziejus turi apie 100.000 eksponatų, kurie vertinami keliais milijonais litų. Muziejus ir toliau eksponatų skaičių smarkiai daugina.

Zoologijos muziejų lanko gana daug žmonių ir visi juo gyvai domisi. Nuo 1929 metų ligšiol muziejų aplankė apie pusę milijono Lietuvos gyventojų. Lankytojų skaičius kasmet auga ir gyventojų susidomėjimas juo didėja. Net užsienių mokslininkai randa gyvo reikalo aplankyti Lietuvos Zoologijos muziejų ir pamatyti jame išstatytus retus žvėris bei paukščius. Savo didumu Lietuvos zoologijos muziejus praneša daugelio kitų valstybių tokius pačius muziejus.

Tiesa, dabar zoologijos muziejų turtinti jau yra gana sunku, nes daug įdomių žvėrių, paukščių bei vabzdžių yra visai išnykusių ir niekur gamtoje jų jau negalima rasti. Daug žvėrių jau išnyko ir pačioje Lietuvoje. Tačiau norint tuos retus gyvunus apsaugoti nuo visiško išnykimo, Lietuvoje jie globojami ir saugojami. Už jų užmušiną skiriamos aštrios baismės.

DIDYSIS LIETUVISKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knyginai, knygų krautuvės bei pavieniai siūskite užsakymus tuojau. Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastai sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai. Sapnininko kaina 75c. Užsisakant daugiau egzempliorų duodame nuosimtį. Pinigus siūskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis. 14 Vernon Street — Worcestery

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIKKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Tik 20 Teliko Tad įsigykite tuojau tą nepaprastą LIETUVOS DIDŽIOJO KUNIGAİKŠCIO VYTAUTO SPALVUOTĄ FOTOGRAFIJĄ ir įsidėję į rėmus pasikabinkite ją ant sienos Tai bus Malonus ir Didingas jusų Namų Papuošalas KAINA SU PRISIUNTIMU \$1.00 FOTOGRAFIJOS DYDIS 14x18 COLIU Užsakymus siūskit žemiau paduotu adresu Idėk dolerinę laišką ir užlpyk voką. Mes gavę užsakymą, tuojau pasiūsim viršminėtą fotografiją. AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvoj 2.00 Pusė metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOJE KIEKVIENAS TURES DIRBTI KRAŠTO SAUGUMO DARBA

Neseniai Lietuvoje buvo išleistas naujas kareiviams įstatymas, kuris įpareigoja visus Lietuvos piliečius dirbti krašto saugumo darbą. Šiame įstatyme yra įvesta gana daug naujūmų ir todėl su juo verta visiems gerai susipažinti.

Įstatymo pradžioje sakoma, kad Lietuvos nepriklausomybės ir žemių neliečiamybės gynimas yra visų lietuvių ir Lietuvos piliečių aukščiausias tikslas ir garbingiausia pareiga. Visa ta lietuvių tauta siekia visomis išgalėmis, su didžiausiu pasižadėjimu ir pasiaukojimu, nesigailinti nei savo turto nei gyvybės. Šiam tikslui išgyvendinti kiekvienas Lietuvos pilietis — vyras privalo pats atlikti kareiviavimo prievolę. Ji atliekama, tarnaujant kariuomenėje ir esant atsargoje bei apsaugoje. Svetimšaliai gavusieji Lietuvos pilietybę, taip pat turi atlikti kareiviavimo prievolę. Karo metu Respublikos Prezidentas gali leisti tarnauti kariuomenėje ir ne Lietuvos piliečiams. Taip pat karą metu, neriktuotės pareigoms eiti, į kariuomenę gali būti imami ir moterys — savanorės.

Pašauktieji į kariuomenę, o karą metu visi 18-45 metų amžiaus, vyrai iš Lietuvos pilietybės gali būti atleisti visiškai išvaiztu užsienin (tik krašto apsaugos ministeriui sutikus. To paties ministerio sutikimu, Lietuvos piliečiai gali tarnauti ir kitų valstybių kariuomenėse, karą laivuose ir karą ar karinio pobūdžio organizacijose, tačiau jie nuo Lietuvos piliečiams už-

dėtų kareiviavimo prievolių neatleidžiami.

Asmenys, vengiantieji kareiviavimo prievolės ir už tai teismo nubausti, laikomi garbės netekusiais piliečiais. Jie tada negali eiti valstybės, savivaldybės ir visuomenės tarnybos pareigų. Šias teises jiems gali grąžinti tik Respublikos Prezidentas malonės tvarka. Kareiviavimo prievolę kariuomenėje atliekančių vyrų beturės ir praigyvenimui lėšų negalinčios uždirbti šeimos, kurias jie prieš studijavimą kariuomenės savo uždarbiu išlaikė, šelpiamos bendra socialinės globos tvarka.

Iš visų šio įstatymo naujūmų, tenka pažymėti vieną naują dalyką, butent karą mokesčius. Vyrų, dėl kurių nors priežasčių nepaimti į tikrąją karą tarnybą arba iš jos paleisti neištarnavus nustatyto laiko, privalo 15 metų mokėti karą mokesčius. Šie mokesčiai yra pagrindiniai ir papildomieji. Pagrindiniai mokesčiai yra visiems lygūs, o papildomieji bus imami nuo turimo turto ar uždarbio. Asmenims, kurie karą mokesčių nesumoka, ministerių kabineto nutarimu, jų vietoje gali būti uždėta darbo prievolė valstybės reikams.

Kareiviavimo prievolei atlikti šaukiami vyrai 21 metų amžiaus, o karą metu gali būti šaukiami 18 metų amžiaus. Karinės prievolės atlikimo laikas baigiasi, kai sueina 45 metai amžiaus. Taikos metu kareiviai tarnauja pusantrų metų, o karą metu — kol reikalauja valstybės saugumas.

NAUJOS SOVIETŲ KONSTITUCIJOS PROJEKTAS

Maskva. VI 14 Elta. Tik ką paskelbtas naujos Sovietų Sąjungos konstitucijos projektas susideda iš vienuolikos skyrių ir 146 straipsnių.

Pirmame skyriuje eina bendrieji nuostatai. Sovietų Sąjunga yra darbininkų ir uklininkų socialistinė valstybė. Politinį Sovietų Sąjungos pagrindą sudaro darbo žmonių atstovų sovietai. Visa Sovietų Sąjungos valdžia priklauso miesto ir kaimo darbo žmonėms, atstovaujamiems darbo žmonių atstovų sovietų. Ekonominį Sovietų S-gos pagrindą sudaro socialistinė u-ko sistema ir socialistinė darbo įrankių ir gamybos priemonių nuosavybė. Socialistinė nuosavybė Sovietų Sąjungoje reiškiasi arba valstybinės nuosavybės arba kooperatyvinės kolchozinės nuosavybės forma. Kolchozų užimamoji žemė jiems pavedama naudoti visam laikui. Greta socialistinės u-ko sistemos, kuri Sovietų Sąjungoje yra vyraujanti u-ko forma, įstatymas leidžia atskiriems uklininkams turėti ir nuosavus smulkius ukius, bet su sąlyga, kad visus darbus apsidirbs patys ukininkai. Prie-vačią piliečių nuosavybės teise į darbą pajamas, taupmenas, gyvenamąjį namą, ukio ir žemės ukio įrankius, lygiai kaip ir į asmeniškai naudojamus ir patogumams skiriamus daiktus, saugo įstatymas. Sovietų Sąjungos ukio gyvenimą nustato ir jam vadovauja valstybinis tautos ukio planas. Sovietų Sąjungos darbas yra pareiga kiekvienam dirbti tinkančiam piliečiui. Čia taikomas principas: "Kas nedirba — nevalgo".

Antrasis konstitucijos projekto skyrius liečia valstybės santvarką. Sovietų Sąjunga yra sąjunginė valstybė, sudaryta laisvai susijungus lygiateisiems sovietiškomis socialistiškoms respublikoms. Aukščiesiems Sovietų Sąjungos valdžios ir valsty-

bės valdymo organams pavedama atstovauti Sovietų Sąjungai tarptautiniuose santykiuose, sudarinėti su kitomis valstybėmis ir ratifikuoti sutartis, spręsti karą ir taikos klausimus, priimti ar nepriimti į Sovietų Sąjungą kitas respublikas, prižiūrėti, kad būtų vykdoma Sovietų Sąjungos konstitucija, tvirtinti tarp sąjunginių respublikų pakeistas sienas, organizuoti Sovietų Sąjungos gyny- mą ir vadovauti visoms gin-kuotoms Sovietų Sąjungos jė- goms, nustatinti Sovietų Są- jungos tautos ukio planus, tvir- tinti vieningą valstybės biudže- tą, vadovauti pinigų ir kreditų sistemai, leisti bendruosius amnestijų aktus ir t.t.

Kiekviena sąjunginė respubli-ka turi savo konstituciją. Kiek- viena sąjunginė respublika turi teisę išsistoti iš Sovietų Sąjungos. Sovietų Sąjungos įstatymai ly- giau galioja visų sąjunginių res- publikų teritorijoje. Jei sąjungi- nės respublikos įstatymas skir- riasi nuo bendrojo įstatymo, tai galioja bendras įstatymas. Vi- siems Sovietų Sąjungos pilie- čiams nustatoma vieninga Sa- jungos pilietybė. Toliau, 22—29 konstitucijos projekto straips- niuose išvardijama, kokie kraš- tai ir kokios teritorijos į Sovie- tų Sąjungą įeina.

Trečiame skyriuje nustatoma, kokie yra aukščiesnieji sovietiš- kų socialistiškų respublikų sa- jungos valstybinės valdžios or- ganai. Aukščiausias Sovietų Sąjungos valstybinės valdžios organas yra aukštasis Sovietų Sąjungos sovietas. Aukštasis So- vietų Sąjungos sovietas vykdo visas teises kurios priklauso sovietiškių socialistiškų respubli- kų sąjungai. Sovietų Sąjungos įstatymų leidimo valdžią vykdo vien tik aukštasis Sovietų Sa- jungos sovietas. Aukštasis So- vietų Sąjungos sovietas suside- rda iš dviejų rūmų: sąjungos so-

vieto ir tautybių sovieto. Sąjun- gos sovietą renka Sovietų Sa- jungos piliečiai. 300.000 gyven- tojų renka vieną atstovą. Tauty- bių sovietą sudaro atstovai, kuriuos skiria sąjunginių auto- nominių respublikų aukštieji sovietai, darbo žmonių atstovų sovietai ir autonominių sričių atstovų sovietai, butent: kiek- viena sąjunginė respublika skir- ria 10 atstovų, kiekviena auto- nominė respublika — 5 atstovus ir kiekviena autonominė sritis — 2 atstovus. Aukštasis Sovie- tų Sąjungos sovietas renkamas kas ketviri metai. Abiejų So- vietų Sąjungos aukštojo sovieto rūmų teisės yra lygios. Taip pat abejiems rūmams lygiai priklaus- o ir įstatymų leidimo iniciaty- va. Įstatymas yra laikomas pa- tvirtintu, jeigu jį priima abejų aukštojo Sovietų Sąjungos so- vietų rūmai paprasta balsų dau- guma kiekvienoose rūmuose. Sąjungos sovieto ir tautybių sovieto sesijos prasideda ir bai- giasi tuo pačiu metu. Sąjungos sovieto ir tautybių sovieto pir- mininkai pirmininkauja savo rū- mų posėdžiams ir vidaus san- tvarkos. Bendriems abiejų rūmų posėdžiams iš eilės pirmininkau- ja sąjungos sovieto ir tautybių sovieto pirmininkai. Aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto sesija šaukia aukštojo Sovietų Sąjun- gos sovieto prezidiumas du kartus per metus. Neeilines sesi- jas šaukia aukštojo Sovietų Sa- jungos sovieto prezidiumas savo nuožiūra arba reikalaujant vie- nai iš sąjunginių respublikų. Kilus nuomonių skirtumui tarp sąjungos sovieto ir tarp tauty- bių sovieto, klausimą paveda- ma spręsti taikinamajai komisi- jai, sudaromai paritetiniais prin- cipais. Jei taikinamoji komisija klausimo vieninai išspręsti ne- įstengia ar jei klausimo išspren- dimas kurių nors rūmų nepaten- kina, tai jis vėl pavedamas svarstyti patiems rūmams. Ir po to abejiems rūmams nesusi- tariant, aukštojo Sovietų Sąjun- gos sovieto prezidiumas aukš- tųjų Sovietų Sąjungos sovietų paleidžia ir paskiria naujus rin- kimus. Aukštasis Sovietų Sa- jungos sovietas bendrame abeju rūmų posėdyje renka aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto prezidiumą, kurį sudaro: pirminin- kas, keturi jo pavaduotojai, sek- retorius ir 31 narys. Aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto prezi- diumas šaukia aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto sesijas, aiškina veikiančius įstatymus, leisdamas atatinamas taisykles, paleidžia aukštąjį Sovietų Sąjungos sovie- tų, vykdo tautos referendumą (savo iniciatyva arba reiklau- jant vienai iš sąjunginių respubli- kų), pakeičia Sovietų Sąjungos komisarų sovieto ir respublikų komisarų sovietų nutarimus ir įsakymus, jei jie nesutinka su įstatymu, tuo metu, kada aukš- tasis Sovietų Sąjungos sovietas neposėdžiauja, atleidžia ir skir- ria atskirus Sovietų Sąjungos komisarus, Sovietų Sąjungos ko- misarų sovietui pasiūlius, skiria Sovietų Sąjungos ordinus, vyk- do malonės teisę, skiria ir kel- čia aukštąjį Sovietų Sąjungos gin-kuotų jėgų vadovybę, tuo metu, kada aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto sesijos nėra, skelbia karą, jei Sovietų Sąjun- ga yra užpul- ta, ir skelbia vi- suotinę ar dalinę mobilizaciją, ratifikuoja tarptautines sutar- tis ir skiria ir atšaukia Sovietų Sąjungos atstovus užsienioose. Sąjungos sovietas ir tautybių sovietas renka mandatų komisi- jas, kurios patvirtina kiekvienų rūmų atstovus. Aukštasis So- vietų Sąjungos sovietas, radęs reikalo, skiria bet kokiam klau- simui tiriamąsias ir revizijos komisijas. Aukštojo Sovietų Sa- jungos sovieto atstovas teismo

atsakomybėn gali būti patrauk- tas arba gali būti areštuotas, tik aukštajam Sovietų Sąjungos sovietui sutikus, o tuo metu, kada sesija yra pasibaigusi, — tik aukštojo Sovietų Sąjungos sovieto prezidiumui sutikus. Pa- sibaigus kadencijai ir prieš lai- ką paleidus Sovietų Sąjungos aukštąjį sovietą, aukštojo Sovie- tų Sąjungos sovieto prezidiu- mas pasilieka savo pareigose tol, kol išrenkamas naujas aukš- tojo Sovietų Sąjungos sovieto prezidiumas. Pasibaigus kadencijai arba prieš laiką paleidus aukštąjį Sovietų Sąjungos so- vietą, aukštojo Sovietų Sąjun- gos sovieto prezidiumas skiria naujus rinkimus, mažiausiai, du mėnesius nuo tos dienos, kurią pasibaigė aukštojo Sovietų Sa- jungos sovieto kadencija ar ku- rią dieną jis buvo paleistas. Naujai išrinktąjį aukštąjį So- vietų Sąjungos sovietą šaukia pirmiau buvusiojo aukštojo So- vietų Sąjungos sovieto prezidiu- mas ne vėliau kaip po mėnesio nuo rinkimų. Aukštasis Sovietų Sąjungos sovietas bendro abie- jų rūmų posėdžio metu sudaro Sovietų Sąjungos vyriausybę — Sovietų Sąjungos liaudies komi- sarų sovietą.

Ketvirtame projekto skyriuje nustatomi sąjunginių respublikų aukščiesnieji valdžios organai. Sąjunginės respublikos aukštes- nysis valdžios organas yra vy- riausias sąjunginės respubli- kų sovietas. Aukščiesnįjį sąjungi- nės respublikos sovietą renka kas ketviri metai respublikos pilie- čiai. Atstovybės normas nusta- to sąjunginių respublikų konsti- tucijos. Aukščiesnysis sąjungi- nės respublikos sovietas yra vienintelis respublikos įstatymų leidžiamasis organas. Aukštes- nysis sąjunginės respublikos sovietas priima respublikos kon- stituciją, daro joje atitinkamus pakeitimus, tvirtina į respubli- kų įeinančių autonominių res- publikų konstitucijas ir nustato tarp jų teritorijų sienas, nusta- to tautos ukio planą ir respubli- kos biudžetą ir t.t. Be to, aukš- tesnysis sovietas renka sąjungi- nės respublikos aukščiesnio so- vietų prezidiumą. Aukščiesnysis sąjunginės respublikos sovietas sudaro sąjunginės respublikos vyriausybę — skiria sąjunginės respublikos liaudies komisarus.

Penkto projekto skyriaus nu- statai liečia sovietiškių respubli- kų sąjungos valstybės valdymo organus. Sovietiškių socialistiškų respublikų sąjungos valdžios vykdomajį ir įsakomąjį organą sudaro Sovietų Sąjungos liau- dies komisarų sovietas. Sovietų Sąjungos liaudies komi- sarų s o v i e t a s yra atsakingas p r i e š aukštąjį Sovietų Sa- jungos sovietą ir yra jo žinioje. Sovietų Sąjungos liaudies ko- misarų sovietas prižiūri esamų įstatymų vykdymą. To sovieto nutarimai ir įsakymai yra pri- valomi visoje Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Devintame skyriuje eina teismo ir prokuratorių nuostatai. Sovietų Sąjungoje teisingumą vykdo aukščiesnysis Sovietų Sa- jungos teismas, aukščiesnieji sąjunginių respublikų teismai, sritiniai teismai, autonominių respublikų teismai, autonominių sričių teismai ir specialūs Sovie- tų Sąjungos teismai. Išskiriant specialiai įstatymu numatytus atvejus, visuose teismuose bytos svarstomos dalyvaujant prisie- kusiesiems. Aukščiausiasjį tei- smo organą sudaro aukščiesnysis Sovietų Sąjungos teismas.

Dešimtame kontitucijos pro- jekte skyriuje eina nuostatai, liečia pagrindines piliečių teises ir prievolės. Sovietų Sąjungos piliečiai turi teisę į darbą — turi teisę gauti apmokamą pagalbą

išgalės darbą. Sovietų Sąjungos piliečiai turi teisę į materialinį aprūpinimą senatvėje, o taip pat ir ligos bei darbingumo neteki- mo atvejais. Sovietų Sąjungos piliečiai turi teisę į mokslą. So- vietų Sąjungos moterys visos teisės visuose srityse yra lygios. Sovietų Sąjungos piliečių teisės yra lygios, nepaisant jų tauty- bės ir rasės, visuose srityse. Pa- tikrinti piliečiams sąžinės lais- vę, Sovietų Sąjungoje bažny- čia atskirta nuo valstybės, o mokykla — nuo bažnyčios. Vi- siems piliečiams pripažįstama laisvė laisvai praktikuoti reli- ginius kultus ir laisvai varyti an- tireliginę propagandą. Sovietų Sąjungos piliečiams leidžiama būti visuomeninių organizacijų nariais. Visiems Sovietų Sąjun-

gos piliečiams patikrinama as- mens neliečiamybė. Piliečių gy- venamųjų būstų neliečiamybę ir korespondencijos slaplumą pa- tikrina įstatymas. Kiekvienas Sovietų Sąjungos pilietis turi vykdyti Sovietų Sąjungos kon- stituciją, vykdyti įstatymus ir laikytis darbo disciplinos. Kiek- vienas Sovietų Sąjungos pilietis turi saugoti ir stiprinti bendrą socialistinę nuosavybę. Karinė prievolė yra privaloma. Kiekvie- no Sovietų Sąjungos piliečio šventa pareiga yra ginti tėvynę.

Vienuoliktame Sovietų Sąjun- gos konstitucijos projekto sky- riuje eina nuostatai, liečia rinki- mų sistema. Rinkimai į visus Sovietų Sąjungos sovietus vyk- domi visuotiniu, lygiu, tiesiogiu ir slaptu balsavimu. Atsto- vų rinkimai yra visuotiniai: vi- si Sovietų Sąjungos piliečiai, kuriems rinkimų metais sueina 18 metų amžiaus, turi teisę da- lyvauti atstovų rinkimuose ir būti išrinkti išskiriant bepro- čius, teismo nuteistuosius ir tuos, kuriems rinkimų teisė at- timta. Atstovų rinkimai yra ly- gūs: kiekvienas pilietis turi tei- sę rinkti ir būti išrinktas, nepai- sant rasės, tautybės, tikybos, mokslo cenzo ir t. t. Moterys tu- ri lygias teises rinkti ir būti iš- rinktos. Kiekvienas atstovas tu- ri savo rinkikams teikti apy- skaitas apie savo darbą ir gali būti rinkimų daugumos bet ka- da atšauktas.

Dvyliktame ir paskutiniame konstitucijos projekto skyriuje eina nuostatai, liečia Sovietų Sąjungos herbą, vėliavą ir sosti- narius.

Sveikatos Skyrius

DR. JOHN L. RICE, SVEIKATOS KOMISIJONIERIUS New Yorko Miesto

VARTOJIMAS "INSULIN" ŠLAPLIGĖJE

Per daug metų buvo žino- ma, kad šlaplige sergantys žmogus negalėjo vartot cuk- raus ir krakmolo, kaip maistą, ir kad tas buvo su- rišta su saldžiąją gile. Sal- džioji gilė yra svarbi žleb- čiojimo gilė, kuri gali už- pakalvoti pilvo. Seimininkės perkdamos mėsas žino, kad veršiuo saldžiąją gilę mėsi- ninkas v a d i n a "sweet- breads." Pirmiau buvo ma- nyta, kad šita saldžioji gilė slėpė tik žlebčiojimo sultį, bet vėliau rasta, kad gilė tu- ri ir kitų užduočių. Praša- linimas saldžiosios gilės šu- nyse juos užkrėtė šlaplige.

Galų gale, po ilgų metų eksperimentavimo laborato- rijoje, įvairiose pasaulio dal- yse, mokslininkai Banting ir Best, dirbdami University of Toronto laboratorijoje 1921 m. pasekingai ištrau- kė iš saldžiosios gilės sker- dinyčių gyvulių medžiagą, kurią jie pavadino "insulin". Jie rado, kad šita medžiaga, kuomet įčirkšta į šunis, ku- riuų saldžioji gilė buvo pra- šalinta sulaikė pasirodymą cukraus šunių šlapume. Kaip

ilgai šitas "insulin" buvo vartojamas, tai taip ilgai tie- šunys pasiliko sveiki ir nor- mališki.

Vėliaus "insulin" pasek- mingai vartotas išgydyti žmogaus šlapligę. Su jo pa- gelba ligonis galėjo daugias valgyti ir jau nereikėjo badą kęsti.

Bet net ir šiandien vis randasi daug nesupratimų apie vartojimą "insulin" gy- dyti šlapligę. Daug žmonių nenori nei pabandyti: "In- sulin" negalima duoti žmo- gų per burną, nes pilvas labai greitai jį sunaikina. O kad būtų pasekingu, reikia vartoti "hypodermic" čirštynę įčirkstimui. Bet apgailėtina, kad šiandien žmones keistai žiūri į varto- jimą "hypodermic" čiršky- nes. Jie čirškyne suriša su narkotišku vartojimu. Tas absoliutiškai neteisinga, nes vartojimas čirštynės įčirkšti "insulin" butinai reikalin- gas.

Ačiu "insulin" šiandien šlaplige sergantis gali išgy- venti normalią dalį gyve- nimo atlikdamas visus jo reikalus kaip normališkas žmogus.

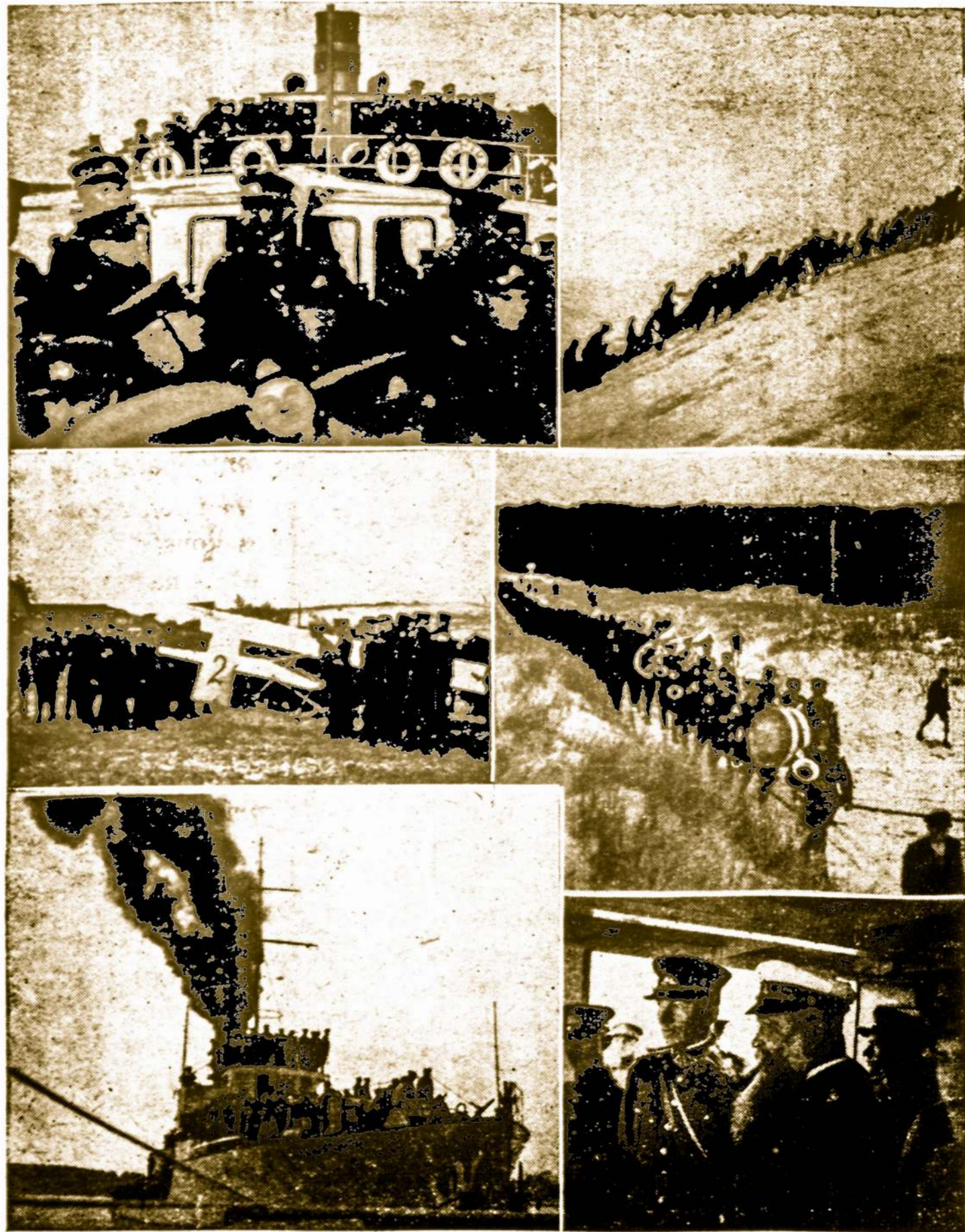
VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyti kaip bran- gų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parduoda po \$4.00 ir \$5.00, bet dabar, einant mūsų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiū- sim tam, kuris mums prisijūs \$1.

Am. Lietuvis Knygynas 14 Vernon St. Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvis" Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

1) Karių ekskursija "Vilniaus" garlaivyje, 2) Nidos "Saharoje", 3) Nidos sklandymo mokykloje, 4) Smiltynės pajury, 5) Juroje, Karo laive "Prezidentas Smetona", 6) Karo laivo vadas mjr. S. Narušis.

KAUNO ĮGULOS KARIAI EKSKURSIJOSE

Mes, kurie gyvename Lietuvoje ir turime progą pažinti kariuomenės tvarką ir jos gyvenimo sąlygas, dažnai per įvairias iškilmes bei jos su visuomene susiartinimo šventėse galime jos dalyse ne tik pabuvoti, bet ir paragauti jų maisto. Bet mūsų broliams amerikiečiams, gyvenantiems užsienyje, tenka apie Lietuvos kariuomenę šiek tiek patirti tik tiems, kurie atvažiuoja į Lietuvą svečiuotis, o tie iš jų, kuriems netenka atvažiuoti į Lietuvą, visai negali žinoti, kaip mūsų broliai kariai gyvena, kaip jie leidžia atliekamą laiką ir ar jie taip pat slapstosi nuo kariuomenės tarnybos, kaip kad daugelis yra vien tik dėl to prieš didįjį karą patekę į tolimąjį užjūrį.

Tiesa, čia lyginti dabartinių sąlygų su prieškarinėmis visai negalima, nes prieš karą reikėjo eiti tarnauti svetimiesiems ir gerai darė tie, kurie vengė tarnybos, nes jie silpnino rusų valstybės pajėgas. Atlikti karinės prievolės jaunuoliai turėdavo vykti keleriems metams į tolimąjį Rusiją, net nemokėdami rusiškai kalbėti ir per visą kelerių metų tarnybos laiką negalėdavo pasimatyti su savo namiškiais bei giminėmis.

Siandien tarnaujama ne svetimiems — savo tėvynei. Neišvažiuojame į tolimus kraštus, o toje pačioje ar gretimose apskrityje. Visur tiek su vadais, tiek su visais kitais kalbame sava lietuviška kalba. Patys vadai bei viršininkai yra broliai giminės bei geri pažįstami. Jei ne pats karys dažnai parvažiuoja namo, tai namiškiai, važiuodami į turę, jį aplanko. Tarnaujame ne keleris metus, o tik nedaugiau kaip pusantrų metų. Karys atostogauja namie, o prireikus, paleidžiamas ir šeimos reikalams.

Be rikiuotės pratimų ir ginklų pažinimo pamokų, nerastingsieji kariai išmokomi rašyti ir skaityti ir išėina iš kariuomenės ge-

rokai prasilavinę. Kareivinėse įrengti kinai ir radio, kiekviename kambaryje bei kiekvienoje salėje įtaisyti radio raptorai, kariai visuomet gali klausyti muzikos, dainų bei paskaitų. Kiekvienoje dalyje yra kareivių bibliotekas, kas nori, gali pasiskaityti įvairių knygų bei žurnalų. Kariai dovanai gauna dienraščių ir kareivių laikraščių. Per valstybines, tautines ir dalių šventes kareiviams ruošiami pramogų, duodami teatrai, kinai, rengiami vakarėliai su koncertais ir šokiais.

Vasarą daromos ekskursijos kiek į vietoje stovinčių dalių rajono žymesnes istorines vietas, pramonės įmones bei fabrikus, tiek rengiamos ir platesnio masto ir tolymesnės kelionės, nes Lietuvos kariai mėgsta ekskursijas, mėgsta turizmą. Šiais metais tokia ekskursija buvo padaryta per Sekmines į pajūrį. Ekskursiją sudarė Kauno įgulos puskarininkai ir mokomųjų kuopų baigusieji kariai, viso apie 300 žmonių.

Ekskursantus iš Kauno išlydėjo Kariuomenės Štabo Spaudos ir Švietimo Skyriaus Viršininkas pulkininkas J. Šarauškas pasakydamas jiems atitinkamą žodį. Ekskursijai vadovavo mjr. S. Narušis. Ekskursantai važiuavo Susisiekimo Ministerijos valdišką "Vilniaus" laivu ir turėjo tokią kelionės tvarką: aplankė žymesnes istorines vietas, prie Nemuno, Seredžiuje, Veliuonoje, Jurbarko, Smalininkuose, Rambyne, Rusnėje, Nidoje, Juodkrantėje, Klaipėda, jos pajūrį ir žymiausią Lietuvos kurortą Palangą.

Ekskursantų Ispudžiai

Nemunu puškoja gražutėlis, kaip skaidriame vandeny išsimaudžiusi gulbė, baltas garlavis "Vilnius". Tingų rytą budina jo monotoniškas šniokštimas ir švelnus dainų garsai, tai 2 lininkų D.L.K. Algirdo pulko judrus mokiniai — kariai, tik pabaigę mokomąją kuopą grandiniai ir ryšininkai, pagarsėję, dainininkai. Puošnus garlavis tykiaai skrodžia sraunaus Nem-

no vandenį, o vakarinis vėjas šiurena pro nudegusius saulėje karių veidus, kirsdamas didokas bangas ir ganiodamas saulę užstojančius debesius.

Gražiais miškais ir krumais, jaukiomis sodybomis apsikaisę Nemuno krantai, žaliuojančios pievos ir rūgii laukai visą bėga, vis keičiasi, užleisdami musų akimis dar gražesnius nematytus vaizdus.

Saunus gusarų pulko orkestras traukia maršus, kuriuos "Vilniaus" laivas pajvairina savo sirena, ties miesteliais bei kurortais duodamas ženklą, kad mes plaukiame ir kad mes čia sustosim. Šit Lampėdžių, Kačerginės, Kulautovos kurortai, toliau Vilkija, Seredžius, Veliuona ir pagaliau — Jurbarkas, kur kadaise buvo rusų pasieninio punktas, muitinės ir kitos įstaigos.

Jurbarkas — visų akys nukreiptos į gražios gotikos bažnyčios bokštus, karių dainos, sustiprintos, gusarų orkestras traukia maršą. Jautriausioji Jurbarko visuomenės dalis — jaunimas karių sutikti jau buvo susirinkęs prie kranto, smalsūs veidai ir žerincios akys sekė išlipančius įvairiomis uniformomis karius, kurie Jurbarko reti svečiai, nes Jurbarko kariuomenė nestovi.

Kol rinktinė, maršų ir dainų taktan keldami kojas, pražygiavo visą miestą ir pasiekė gimnazijos poilsio vietą — miesto parką, apie karius spėjo susirinkti tukstantinė minia, kurios daugelis rado savo draugų bei gerų pažįstamų. Kariai ekskursantai, traukdami skambias dainas, palieka Jurbarką, o minia su ovacijomis ir skepetaičių mošavimais dar toli Nidą, Nemuno krantu, iki garlavis išnyksta iš jų akių.

Garlavių tik mirga, tik plepsuoja raudonos ir žalios karių kepurės, baltos skepetaitės, tai nuolat suaidi triukšmingi "valio", atsakymas mus džiugiai sveikinančioms mėlynakėms — geltonkasėm ir bernuželiams — raudonakėms. Ar žilas senelis, parodydamas spindančią galvą, ar jaunas berniukas, įsibrėdęs su meškere į banguojantį Nemuną — visi su šypseną kelia kepurę, mosuoja rankomis, sutikdami ir palydėdami žvalių karių ekskursiją. Karių atsakymai į sveikinimus — jau nuoliški, entuziastingi, galingi,

"valio", karinės dainos ir orkestrų muzika, visa tai traukė panemunės gyventojus — žiurovus.

Smalininkai — Tilžė — Rusnė, tai lyg tarptautinis vandens kelių ruožas, kuriame laivai plaukioja po Lietuvos ir Vokietijos vėliavomis. Kairėje Nemuno pusėje kyšo nuo senovės lietuviškos sodybos, tik daugumoje vokiečių naujakurių apšodintos. Dešinėje laisvoji Lietuva ir autonominis Klaipėdos kraštas. Taip eina iki pat Kuršių marių.

Daugeliui iš karių ekskursantų pirmą kartą teko važiuoti garlaiviu ir didesne upe kaip Nemūnas. Jiems įdomu, drauge ir malonu, o kaip įvažiavo į Kuršių marių įlanką ir kaip iš akių dingo žaliuojantieji krantai, pradėjo rupintis ir askintis, o kaip reikėtų gelbėtis, jei laivas pradėtų skęsti. Bet kadangi kariai negali abejonėse gyventi tai ir čia greit buvo išsiaiškinta, kad tokio pavojaus nėra.

Kai ankstų Sekminių rytą Nidos gyventojai, savo namus išsipošę žaliais berželiais, dar saldžiai miegojo, kariai turistai jau žengė smėletų marių krantu ir savo atvykimą skelbė smagiomis dainomis.

Pakelta iš Miego Nida

Kai karių ekskursantų dainos nuaidėjo per pasinėrusį gražiame pušynėly Nidos kurortą, gyventojai pabudo ir iš visų kampų pradėjo rinktis paskui karių ekskursiją.

Pirmas karių-turistų malonumas — kopomis į didelį smėlio kalną, "Sachara" vadinamą. Iš karto visi energingai kapstėsi aukštyn, tik įpusėjus, daugelis pradėjo mažinti tempą, nes užuot porą žingsnių pirmyn užlipus, pusantruo nuslysti atgal su slenkančiu smėliu. Fotografai išnaudojo įdomesnius kopėjų nuotykius... Kariai aukščiausioje Sacharos viršūnėje, Sklandymo mokykloje, kur buvo parodyti ir pademonstruoti sklandytuvai. Žygis per Neringos pušyną į pajūrį.

Skambiomis Karių Dainomis Išgašdino Briedžius

Užtraukus karius sutartinę dainą ir užgriežus orkestrui, išsigando briedžiai, kurie ilgais šuoliais perbėgo per kelią į pušyno gilumą.

Juroje kariai išsimaudė, šiek tiek pailsėjo ir išplaukė į Klaipėdą.

Klaipėda - Lietuvos Prekėms Vartai į Platųjį Pasaulį

Klaipėdoje kariai ekskursantai nužygiavo į kapus, kur prie žuvusių karių paminklo išrikiuoti karių rinktinės ekskursijos vadovas mjr. S. Narušis pasakė savo žodį ir puskarininkiai orkestrui griežiant "Marija, Marija", uždėjo vainiką ant žuvusių karių kapo.

Iš kapų karių ekskursija su dainomis nužygiavo į Klaipėdos įgulos rajoną, kur pulko karininkai su puskarininkais laukė atvykstant. Pulko vadovybė karius ekskursantus gražiai priėmė ir aprupino šiltu maistu.

Antrą Sekminių dieną ekskursija turi nepaprastą išvaizdą karo laivu "Prezidentas Smetona" ir jurą. Prieš įžengiant į karo laivą "Prezidentas Smetona", laivo karininkas ltn. Labanauskas maloniai papasakojo ir paaiškino apie karinius ir prekybinius laivus, jų savybių skirtu-

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'Ų parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražūs, tvirti aparatai.
"Nedaugelis likusių knygų su gerais aparatais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".
Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

mą bei karinio laivo vėliavos reikšmę. Karo laivas "Prezidentas Smetona" neša ekskursantus į Baltijos jūros bangomis griuvenčius plotus! "Karo laivas" "Karo laivo vėliava". Tai iki šiol žemyno kariaus ekskursantams buvo nesuprantamos sąvokos, bet kaip paplaukiojo tuo laivu ir, kai virš galvų didingai plevėsavo karo laivo vėliava, tos sąvokos paaiškėjo, lyg musų krašto saugumo ir šventumo reikšėjos. Taigi Kauno įgulos kariai plaukė kariniu laivu. Didelės bangos daužėsi į metalinį laivą, retkarčiais apteksdamos pasvirusius ant briaunos ekskursantus ir plaukiančius į Rygą.

Krantams pasislėpus tarp bangotos jūros ir pilko dangaus, laiva juodamas su šoninėmis bangomis apsigrįžęs ir atpuškavo į uostą. Kariai, atidavę karo laivo vėliavai pagarbą, išžygiavo į įgulos rajoną, kur buvo parengti autovežimiai važiuoti į Palangą.

Palanga, Gražus Lietuvos Kurortas

Pusė valandos kelio ir kareiviai jau Palangoje. Ar Palanga kada nors matė tiek karių ar ne, sunku pasakyti, bet kad ji nėra girėdėjus tokių dainų, kokių padainavo šie kariai ekskursantai, tai galima drąsiai tvirtinti, nes dainos buvo dainuojamos naujosios ir gražiausios. Kariai, apžiūrėję Birutės kalną, pajūrį ir kurortą, išvyko į Klaipėdą, kur turėjo savo programoje aplankyti Klaipėdos pajūrį, vadinamą Smiltynę. Aplankę Smiltynę ir palinksminę vietos gyventojus savo dainomis, atvyko į įgulos rajoną, kur Įgulos Viršininkas gen. št. pukininkas Lanskoronskis karius ekskursantams nusakė ekskursijos reikšmę kariais, o ypatingai puskarininkiams, kaip kareivių viršininkams, nupasakojo jūros reikšmę Lietuvai ir priminė, kad kariai, susipažinę su brangia musų jūra, skiepytų savo valdiniam jūros meilę ir kad reikale už savo jūrą net ir galvą padėti nesigailėtų.

Ekskursantai, kupini Ispudžių, Trečią Kelionės Dieną Paliko Klaipėdą

Nors ir ankstyvą rytą, orkestrui griežiant ir pakaitomis dainuodami, kariai per miestą išžygiavo į uostą, iš kur tuo pačiu "Vilniaus" laivu išplaukė atgal į Kauną. Kai kas išsėjosi, kas išspudžiais dalijosi. Bet pravažiavus Tilžės tiltą ir pamačius Rambyno pušyno viršūnes, visų akys sužiuo ir pasigirdo balsų: "Kur Martynas Jankus, ar bus aplankytas Rambynas, jo aukuras ir Martynas Jankus".

Ekskursijos vadovybė karių norus patenkino, aplankė Rambyną ir, norėdama jo globėjui atiduoti reikiamą pagarbą, nužygiavo pas Mažosios Lietuvos Patriarką patį Martyną Jankų į jo ukį, nuo Rambyno už 3 km.

Martynas Jankus gražiai pasisveikino su kariais, tardamas: "Sveiki, Lietuvos kareiviai". Kariai atsakė galingai "Sveikas Tamsta".

Martynas Jankus pasakė kariais gražią kalbą, pasidžiaugė kad jį toks didelis pulkas karių aplankė, padarydami jam daug

garbės. Visi nusifotografavo, ir ekskursijos vadovybei bei puskarininkų atstovams pasirašius jo garbė knygoje, išvyko iš Bitėnų kaimo į Kauną. Pasiekus Kauną vadovas mjr. S. Narušis kariais padėkojo už gražų ir drausmingą elgesį ekskursijos metu ir leido komandoms išsiskirstyti.

Kariai buvo labai patenkinti šia didele kelione, įgytomis žiniomis bei įspūdžiais. Jie taip pat dėkingi, kad kariuomenės vadovybė bei jų viršininkai juos leido į tokią malonią ekskursiją, aprūpindama dovanai kelionės priemonėmis, nakvyne ir maistu.

Šitaip Lietuvos kariai įvairina ir kultūrinį savo gyvenimą ir gražiai bei naudingai praleidžia karinės tarnybos laiką.

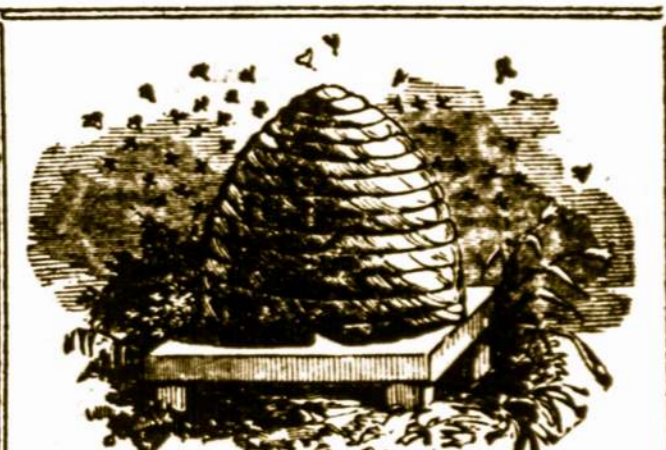
PRAŠOM I TALKA

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatavimo Amerikos Lietuvis. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėtu po lietuvių kolonijas ir rinktu Amerikos Lietuviuvi skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuvi namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuvis numerii del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresu tu lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvis.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jus prisųst mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresu, pasiųsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvis numerii pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačiui. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos g a u s dovanai kiekvienas musų skaitytojas.

Amerikos Lietuvis Adm.

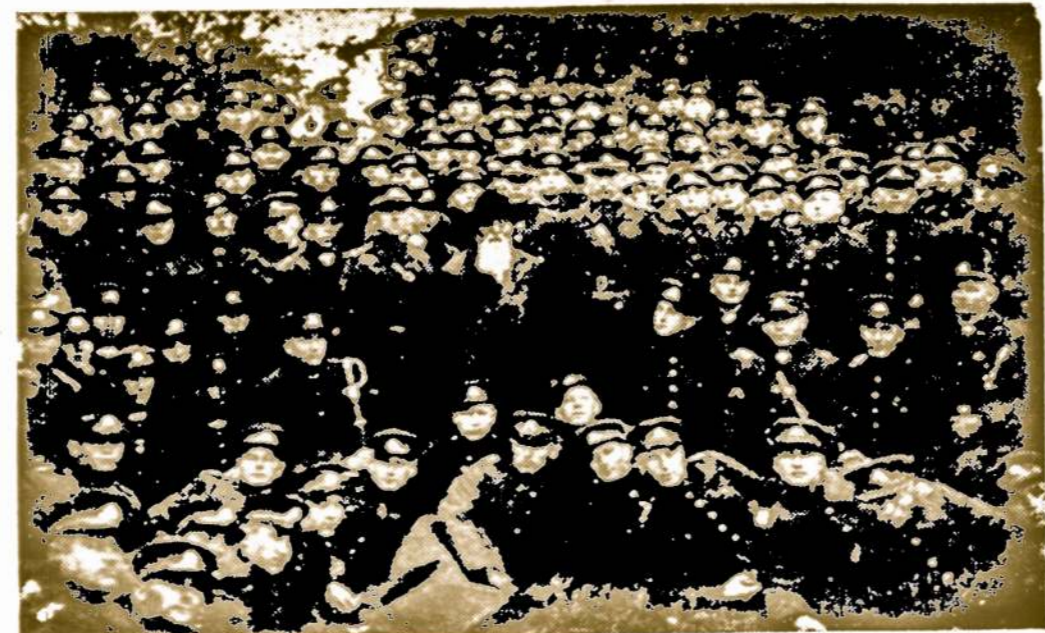

TIKRAS LIETUVIŲKŲ BIČIŲ MEDUS

Šitą pavasarį dar tikrai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu: Už stiklinę medaus kvortą 75c Už galioną \$3.00 ir Koriukas Dovanai Galit ypatingai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Profesorius, pulkininkas Stasys Dirmontas, Lietuvos Krašto Apsaugos Ministeris.

Kariai ekskursantai Martyno Jankaus ukyje: vidury M. Jankus, dešinėje mjr. Narušis, kairėje kpt. Dielininkaitis ir ltn. Levickas.

Generalinio Štabo pulkininkas, Stasys Raštikis, Lietuvos Kariuomenės Vadas.

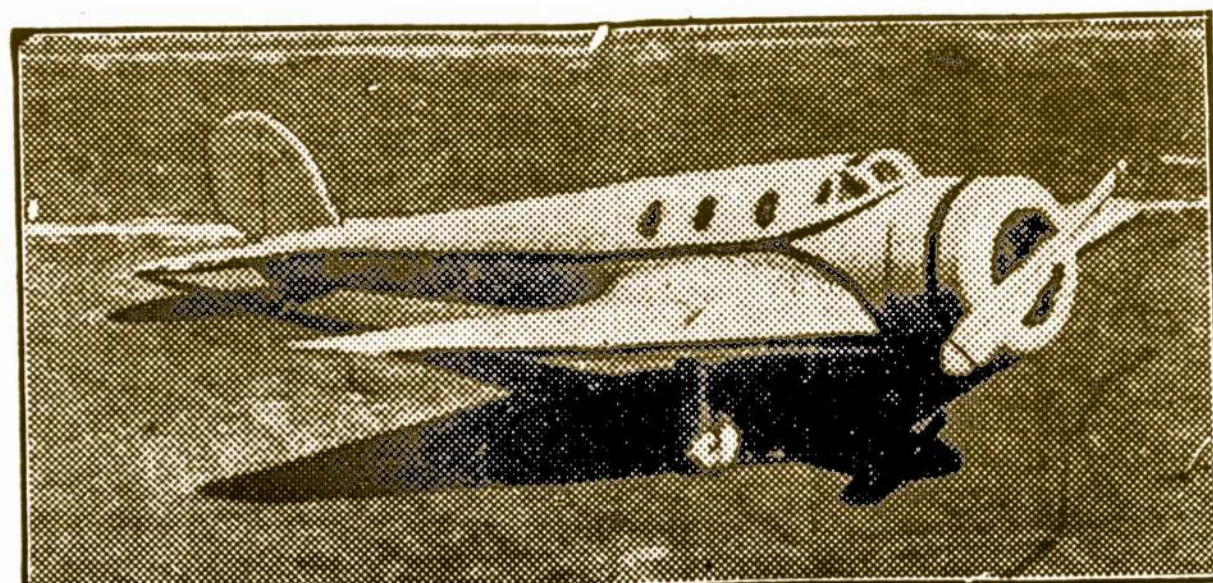

KAP. S. DARIUS

J. P. Jankauskas

kuris buvo sutikęs skrist per Atlantiką dėl Lietuvos garbės

Antanas Kiela rengiasi skrist Lietuvai su savo naujoviniu orlaiviu

tumos, ant kurių statydavo bokštus arba kuorus. Muriai ir piliakalnius, arba kaip dar šiandien vadinamus pilis, lietuviai pradėjo statyti tik keturiolikrame amžiuje.

Ant piliakalnių pastatytose pylyse arba nuolatos g vanduo žmonės, arba jie ten tik slėpdavosi, kad priešas puldavo jų sodybas. Taigi, piliakalniai gindavo Lietuvą nuo priešininkų.

Vos tik priešininkai į Lietuvą įsiverždavo, tuojau artimiausiam piliakalnyje suliepsnodavo tam tikslui paruoštas laužas. Ir netrukus laužų liepsnos per šimtus kilometrų skelbdavo, kad tėvynė yra pavojuje. Visoje Lietuvoje, t.y. apylinkėje skardžiai gausdavo trimatai. Jų balsą išgirde, vyrai balnojo ristus žirgus, kabino nuo sienų šveitrus jojo į pilis, o jei ten netildavo, tai bėgdavo į tamsias girias, ir ne šbrendamas pelkes ir slėpdavosi ten įrengtuose piliakalniuose. Dar ir šiandien tokie piliakalniai vadinami "bobų kalnais" arba "moteraičiais".

LEIT. F. VAITKUS

pasisekdavo medinę pilį uždegti. Tuomet lietuvių pilis suplėskėdavo ligi pačių pamatų. Vėliau lietuviai turėdavo daug darbo ir vargo, kol sudegintą pilį atstatydavo. Piliakalniuose dabar randami gausūs anglių ir peilenų sluoksniai rodo, kad ant šių

LAKUNAS S. GIRĖNAS

piliakalnių stovėjusios medinės pilys buvo keletą kartų sudegintos ir vėl lietuvių atstatytos. Piliakalniai buvo pritaikyti krašto gyvenimo reikalams ir jie, dažniausia, yra toli vienas nuo kito. Jie sudaro lyg ir grandines, kurios tęsiasi anų laikų Lietuvos valstybės pakraščiais ir saugodamos šalį, neleidžia priešininkui į ją giliau įsibrauti.

Taigi, matome, kokį didelį ir svarbų darbą piliakalniai senovėje yra atlikę lietuvių tautos gyvenime ir kovose dėl krašto laisvės. Nuo keturiolikto amžiaus pradėjus vartoti paraku šaunamus ir toli nešamus ginklus, piliakalniai ėmė nebeteikti savo pirmikštės vertės. Tada lietuviai pradėjo statyti mūrų pilis, kurių sienas priešininko ginklai sunkiai įveikdavo.

Nuo piliakalnių reikia skirti alkakalnius. Alkos kalnai yra ne ginimosi nuo priešininko bet išdavos lietuvių dievų garbinimo vietos. Ant alkos kalnų būdavo akms, aukurai ir ten degdavo šventoji ugnis. Lietuviai turi dar ir milžinkapius. Milžinkapiai, kaip ir pats jų vardas sako mums, yra milžinių kapai, tai, yra, kalneliai, supilti kurio nors žymaus karžygio garbei ar atminimui.

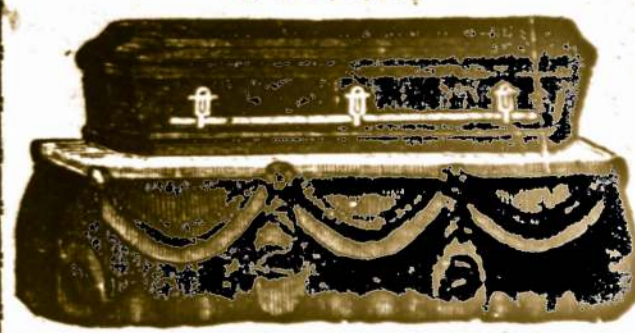
Dabar Lietuvos mokslininkai kasinėja šiuos piliakalnius, alkakalnius ir milžinkapius ir juose tiria didingąją mūsų tautos praeitį. Tais kasinėjimais domisi ir kitų kraštų mokslininkai, nes šiuose istoriniuose kalneliuose randama daug mokslui svarbios medžiagos apie senovės lietuvių gyvenimą. Tsb.

PRANESIMAS

Amerikos Lietuvis administracija kartkartėmis siuntinėja paraginimus tiems savo skaitytojams, kurių prenumeratos jau seniai yra užsibaigę, ir kurie tu paraginimų nelabai paiso. Užtai gi šiuomi norėtumėm atkreipti dėmesį visų mūsų skaitytojų, kurių prenumeratos yra pasibaigę, kad tuojau pasinaujintumet. Ypatingai vasaros metu labai yra svarbu, kad visi mūsų skaitytojai stengtųsi į laiką pasinaujinti savo prenumeratą, o mes už tai atsiilyginsime rudeny — padarysime sekantiems metams gražų sieninį kalendorių ir jį pasiūsim dovana kiekvienam savo skaitytojui. Taigi nepamirškite mus, o mes nepamiršime jus. Am. Lietuvisio prenumerata Sv. Valsijoje \$1.50. Užsieny — Lietuvoje \$2.00

Taipgi dar turime prisiminti ir tiems savo draugams, kurie turi Amerikos Lietuvis užrašę savo giminėms Lietuvoje, ir kurių prenumeratos jau senai yra išsibaigę. Mes siuntinėdami už dyką turim panešt didelius nuostolius ir todėl labai maloniai prašytumėm pasiskubinti su pa naujintum ju prenumeratos. Amerikos Lietuvis 14 Vernon St. Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. CIVINSKAS Vienintelis Lietuvis Graborius Worcester

Patarnauju laidotuviams ir išdavu voju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausia kainą. O 25 metų atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898. 340 HARDING STREET

Ką Sako Lietuvos Aero Klubo Pirmininkas apie Dariaus ir Girėno Žygio Įamžinimą

Lietuvos aero klubo pirmininkas prof. Z. Žemaitis "Talkos" spaudos biuro atstovui štai ką pareiškė apie Dariaus ir Girėno kunų perkėlimą į jų laikinį mauzoliejų Kauno kapinėse, apie jų žuvimo vietos sutvarkymą Soldino miškelyje ir apie didvyriams paminklo kertinio akmens pašventinimą Kaune.

Laikinis Dariaus ir Girėno mauzoliejus Kauno kapinėse, — sako prof. Z. Žemaitis, — beveik jau užbaigtas. Liko tik labai nedideli darbai. Didvyrių testamentas bus išlietas žalvarinėje lentoje ir jis bus įmūrytas prie įėjimo į mauzoliejų. Greta testamentą teks bus įdėti ir didvyrių portretai, kurie taip pat bus išlieti iš žalvario. Kai tik šie paskutiniai darbai bus užbaigti, tada ir įvyks Dariaus ir Girėno kunų perkėlimas iš medinės rūmų koplyčios į šį mauzoliejų. Nors didvyrių kunų liuduočių buvo jau 1933 metais, tačiau ir jų perkėlimas įvyks su tam tikra pagarbą ir apeigomis, kurių jie nusipelnę, kaip mūsų tautos pirmieji transatlantiniai lakunai. Didvyrių kunus nori-

ma perkelti birželio mėn., dar prieš trejų metų žuvimo sukaktuvių minėjimą.

Dariaus ir Girėno žuvimo vietos sutvarkymas Soldino miškelyje jau baigiamas. Ten statomas lietuviškas kryžius — koplytelė. Soldine didvyriams pastatytą paminklinę lentą norima atidengti liepos 17 d., tai yra, minint jų žuvimo trijų metų sukaktuves. Į šias iškilmes iš Lietuvos organizuojama ekskursija.

Sunkesnis klausimas yra su didžiuoju Dariu ir Girėnu paminklo statymu Kaune. Ligšiol paminklui vis buvo nerandama tinkamos vietos. Dabar jau vieta parinkta aikštelėje prie Laisvės alėjos, ties miesto sodu. Greičiausia, čia didysis paminklas ir bus statomas. Po paminklinės lentos atidengimo Soldine, numatoma ir Kaune padėti kertinį akmenį busimam didžiam paminklui. Norima šio akmens padėjimo iškilmes surengti liepos 20-21 d., tai yra, kada Dariaus ir Girėno kunai buvo atgabenti į Kauną — baigė prof. Z. Žemaitis.

DIDINGOSIOS LIETUVOS PRAEITIS LIUDYTOJAI

Gražiosios paukščių garsų kupinas, žvėrelių landžiojamos Lietuvos tamsiosios girios. Dar gražesnės upių bei upelių išvagos žaliosios pievos ir pilkieji laukai, kuriuose vasarą javai lyg jura banguoja. Po laukus ir pievas čia vienur, čia kitur dunkso kalnai, kalneliai, gal but, Mindaugo laikus ir Vytauto galybę matę. Paklauskite senelį, kas yra tie kalnai, puošiantieji lygiuosius Lietuvos laukus? Tai piliakalniai, milžinkapiai, švėdukalniai, alkakalniai ir kiti didingosios Lietuvos praeities Liudytojai. Šiandien jie tylūs ir tartum, giliai susimastę žvelgia į banguojančius javų laukus, į baigiančias nykti girias, džiustančius raistus, nusekusius ežerus ir upelius. Daug kas Lietuvoje per keletą amžių pasikeitė. Ten, kur žaliosios girios užėmė, dabar javai geltonuoja, kur nešbrendamos pelkės ir balos tyvuliavo, dabar pievos žaliuoja. Keitėsi Lietuvos žmonės ir jų papročiai. Tik tie senieji garšios ir garbingos praeities liudytojai stovi ir praieivį į save pirmykščiu grožiu vilioja.

Senieji žmonės apie tuo piliakalnius bei milžinkapius daug įdomių padavimų pasakoja. Sakoma, kad juose guli užburti turtai, esančios nugrimzdusios bažnyčios, pasislėpę kariai, urvuose piktosios dvasios gyvenančios. Nė viena šurpas nukrečia, beklaustant tų pasakojimų. Senieji žmonės dar pasakoja, kad šitie kalnai yra rankomis supilti. Iš čia kilo ir tų kalnų bendras vardas — piliakalnis, t. y. piltas kalnas.

Žinodami, kad piliakalniai yra surišti su įvairiais padavimais ir Lietuvos praeitimi, žmonės ilgą laiką nedrįso jų pajudinti bei griauti. Piliakalnių vertę mūsų tautos atgijimo patrijarchas dr. J. Basanavičius taip vertina: "Jei Lietuva ligi šiai dienai gyva dar liko, tuo mes kalti esam stiprybei mūsų garbingų prosenių bei pražilusiems mūsų piliakalnimams". Kad šitie

dr. J. Basanavičiaus žodžiai yra labai teisingi, mes tuojau pamatysime.

Senovėje lietuviams teko kovoti su daug už save galingesniais priešininkais. Tuo tikslu lietuviai savo sodybas taisydavo saugiose ir sunkiai prieininkui prieinamose vietose. Tinkamiausios tokioms sodyboms vietos būdavo tarp pelkių ir ežerų. Tokiose vietose lietuviai iš medžio, žemės ir akmenų padarydavo tam tikrus pylimus, kuriuos su sausuma sujungdavo takais, vadinamais kulgrindomis. Tos kulgrindos (akmenų grindiniai) būdavo vingiuotos ir paslėptos po vandeniu. Ramiu laiku kulgrindų kryptį pažymėdavo gairėlėmis, o priešininkui siaučiant tos gairėles ištraukydavo. Tokiu būdu, priešininkui būdavo sunku ir keblu prieiti prie lietuvių sodybų. Tai buvo pirmieji ir paprasčiausi senovės piliakalniai.

Ilgainiui, lietuvių kulturai kylant, buvo pradėta sodybas kurti ir lygumose, prie upelių arba prie atskirų kalnelių. Tokį kalnelį pritaikydavo, kad jis būtų tinkamas gyventi ir nuo priešininko gintis. Dėl to kalnelio šlaitus nukasdavo kiek galint stačiau, kad priešininkui būtų sunkiau į piliakalnį užkopti. Ir dabar dar pasitaiko tokiomis stačiais šlaitais piliakalnių, jog be kopečių sunku ant jų užlipti. Aplink piliakalnį apacioje, o dažniausia viršuje, padarydavo iš medžio, žemės, akmens ir molio pylimą. Toks gražus pylimas (volas) ir ligi šių laikų yra puikiai išlikęs garsiaame Apuolės piliakalnyje. Apačioje aplink piliakalnį būdavo iškasamas griovis, kuris dar labiau apsunkindavo priejimą prie piliakalnio. Jeigu piliakalnį apacioje dviejų upių santakoje, tai tas upes sujungdavo kanalu ir tada piliakalnis būdavo iš visų pusių vandens apsemtas. Piliakalnio viršuje pačiame pylimo viduryje, statydavo medinius trobesius. Piliakalnio galuose kartais būdavo supilamos aukš-

VI. Viliunas ATLANTO KARŽYGLIAI

(Žuvusiems lakunams Dariui ir Girėnui paminėti)

I. Skubėkim kalti plieno paukštį — Su juo pakilsime į aukštį Ir skrisim žemėn Lietuvos, Tenai kur braidėme po pievas, Kur ganėm žirgus, skynėm iervas, Kur giedras dangus visados... Mes skrisime per vandenyną, Kur dar lietuvis nemėgino Kovot su šmėklom vandenų, Kur staugia viesulų vulkanas, Nerimsta, duksta okeanas Ieškodamas naujų aukų... Šį savo žygį pažadėtą Tėvelių žemei numylėtai Ir garbei mylimos tautos Aukojame — visi lai žino, Kad per Atlanto vandenyną Lietuviai skrido kitados... Neptune, buki gailėstingas — Atlanto sukurius audringus Nupusk iš kelio tolumom, Dangaus ir žemės geras Pone, Palamink musų šią kelionę — Skrist per Atlantą Lietuvon!... Bet jeigu kartais musų likimas Palaidos tarp šaltų bangų, Ten kur bausis vandens užimas Gied' raudas liudiesio aidų, Tada, jaunime Lietuvos, Iš naujo darbą šį pradėk Ir garbei mylimos tautos Atlanto plotus nugalėk!...

II. Graži Lituania jau padaryta: Ji neš per Atlantą Girėną ir Darių; Palaminki, Dieve, kelionę jiems šita — Atskrist į tėvynę per sukurius marių!... Lit'nicos laukia Lietuviai visi: Pražilė seneliai, Jauni ir maži; Kiek džiaugsmo, kiek laimės, Kiek šypsenų bus, Kai eisime sveikint Narsiuosius arus!... Atlanto karžygliai: Girėnas Stasys Ir Steponas Darius Į Lietuvą skris, Jie myli tėvynę, Jai trokšta garbės, Jie plotus Atlanto Tikrai nugalės... Plasnokit, plasnokit, Tautos sakalai, Šią jusų kelionę Palaimins dievai, Po tolimą kraštą Šios žemės šventos Išgarsinkit vardą Lietuvių tautos!...

III. Toli už marių, už vandenyno, Du sakalėliai skristi svajoja — J kur suks vairą, to nieks nežino. Nieks neatspėja ką jie dumoja... Anksti iš ryto, vos tik prašvitus Dienai, karžygliai tarės, kalbėjo: — Skrisim į žemės tolimus rytus, — Nes jau šiam žygiui laikas atėjo... Į plačiasparnį jie savo paukštį Pasuko tiesiai į rytų šalį: — Ei, sakalėli, plasnok į aukštį — Skris per Atlantą kiek jėgos gali! — Sudiev, mes skreldam į tėvynę — Pas tėvus, brolius ir draugus — Su jais dainuosim sutartinę, — Iš ten pasveikinsim ir jus!... — Sudiev, jau laikas mums atėjo — Bandyti laimę mus tautos — Ta, ką širdyse pažadėjom — Mes darom garbei Lietuvos... — Sudiev, sugrįšim — mums tikėkit — Parnėsim daug labu dienų, — Laimingom kelio palinkėkit — Ir laukite parsprendančių!... — Tau, Lituania brangioji, — Mes tikime abu šventai, — Kad ši kelionė tolimoji — Atlikti mums seksis laimingai!... — Į šaltą glėbį sparnų tavo

— Mes atiduodame save, — Ką pranašas išpranašavo — Mums to nežinoma, oi ne... — Per mėlyną vandens platumą — Tu neški mus toli, toli, — Per slėnis ir kalnų aukštumą — Tu skrisk, kiek tik jėgų turi!... — Tu — musų džiaugsmas ir gyvybė, — Tu — šviesi žvaigždė mus vilties, — Tavyje slepiasi didybė — Tėvynės musų ateities!... — Jei žusi tu — mes irgi žusim: — Likimas lydi visus tris — Kur tu, tenai ir mes draug busim: — Su tavim džiaugsmas ir mirtis... Kai rytą skaisti saulė šypsojos Bučiuodama žiedus gėlių — Darius, Girėnas rankom pamoko Ir dingo už kalnų plačių!...

IV. Viršų vandenyno, aukščiaū debesų Lituania skrenda hu-hu-u-u-u... Paskleidusi sparnus ji laiko plačiai — Joje sėdi lietuviai Atlanto arai... Aplink klaikus plotai bekrasčio dangaus, Apačioj giluma Okeano bausas, Duslus Lituancia balsas tiktai Tesigirdi viršų vandenyno aukštai... Baisu slėpinga, miglotas dangus, Platumoje erdvės duksta vėjas smarkus Karžygliais skrist vargas į šalį tėvų, Lituanciai sunku kovot tarp audrų... Kas kart vis artyn prie tėvynės brangios, Prie svajonių kilnių, tėvų žemės šventos, Per užiančias bangas plačių vandenų Lituania skrenda hu-hu-u-u-u... Maloni vasaros naktis, Zvaigždėtas mėlynas dangus, Vai, kas atspės, kas pasakys Giliuosius lukesčio jausmus... Tik tarp melsvųjų debesų Dvi širdys plaka neramiai, Tarp užiančių liudnų aidų Tėvynėn neša jas sparnai... Netoli žemė Lietuvos — Jau grėt kelionės baigta bus — Atskris karžygliai mus tautos Į gimtus tėviškės laukus... Atskris du narsūs sakalai — Tėvynė laukia, ilgis jų — Skambės mūs Lietuvos laukai Nuo džiaugsmu virpančių dainų... V.

Nuo trenkimo bausas, Netikėtai staigaus, Žmonių niekados nesvajoto, Brandenburgo miškai Nuaidėjo plačiai — Toli po apylinkės plotą... Tartum vėjas stiprus Laužė miško medžius, Išėlusi audra grumojo, Koks stebuklas gamtos Ten miške ant kalvos Įvyko, to nieks nežinojo. Tai ne stebuklas, ne audra — Baisi tragedija tautos, Netoli Soldino miške Karžygliai žuvo Lietuvos... Jų Lituania aukštai Perskridus vandenis plačius, Germanų žemėj amžinai Be laiko suglaudę sparnus... Netoli žemės prigimtos, Prie slenkščio tėviškės namų Garbingi vyrai Lietuvos Užmigo ant šaltų sparnų... VI.

Atlanto karžygliai Graudžiai apraudoti Gimtosios žemelės Kapuos palaidoti, Jų garbei paminklą Eilė pastatyta, Daug pasakų sekta, Daug giesmių rašyta... Garbingas jaunime, Brangiosios tėvynės Stiprėki drašoje Karžygių atminės, Plasnoki į erdvę Be krašto, be galo Ieškodamas tautai Skaistaus idealo!... Kaunas, 1936 metai Lietuva

© NEWS-WEEK

GELBEJIMAS BRANGIOS KVIEČIŲ IKROVOS Pompuoja vandenį iš "Herzogin Cecilie" laivo, kurs yra daužomas į šmotus, prie Devon pakraščio, Anglijos, tam tikslui, kad išgelbėtų kuo daugiau galima jos brangų Australijos kviečių įkrovą.

TRAGISKAS JURŲ KELIONĖS GALAS Sulaužęs plaukimo rekordą iš Australijos į Europą trimis dienomis, suomių laivas "Herzogin Cecilie" baigė kelionę prie Anglijos pakraščio. Kapitonas ir jo žmona keliavo, kaip tik po vestuvių.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
Dideliu ir populiariu garlaiviu
STATENDAM
Išplauks iš New Yorko
LIEPOS 21, 1936
Į KLAIPĖDĄ (per Rotterdamą)
RUOSIA LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE

Norėdami informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon St., Worcester, Mass.

P. BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.

"DIRVA"
6820 Superior Ave., Cleveland, O.

P. MOLIS
1730-24th St., Detroit, Mich.

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.

A. S. TRECIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.

A. VARASIUS
1200 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

C. J. WASHNER
1921 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

HOLLAND-AMERICA LINE

KLAIPĖDOS KRAŠTO PATRIJOTAI

Liudas Apšega yra gana pagarsėjęs lietuvis-patrijotas. Jisai Lietuvon iš Amerikos grįžo 1920 m. su P. Žadeikio laisvanoriais, kurių tarpe buvo ir Lietuvos didvyris, Stepas Darius. Atvykę Kaunan taip Apšega, kaip ir velionis Darius kreipėsi į Piliečių Apsaugos Departamentą prašydami valdiškos vietos. Kazys Pilėnas, buvęs kontr-žvalgų skyriaus viršininkas, vedė tais laikais Piliečių Apsaugos Departamentą ir buvo beorganizuojas "politiškąjį skyrių" ir į šitą tai skyrių jisai priėmė grįžusius amerikiečius. Stepas Darius neilgai slaptoje tarnyboje išbuvo, bet Liudas Apšega, kuris atsižymėjo nepaprasta drąsa ir prisitaikimu prie nepaprastų aplinkybių tarnavo gana ilgai, ir vėliau, 1921 m., Apšega įstojo Šaulių Sąjungon ir kaip šaulis buvo paskirtas slaptam nagrinėjimui į Lenkiją. Apšega liko pagautas; lenkų karo teismas jį nuteisė sušaudymui, o vėliau jam pasisekė sargybinį kareivį nukauti ir iš nelaisvės pabėgti.

Grįžus Lietuvon Apšega kreipėsi į visokias įstaigas vietos, bet aukštieji Lietuvos valdininkai Apšegos pasišventimo savo šalies labai neįvertino ir ilgą laiką jam nesuteikė jokios pagalbos. Piliečių Departamento Direktorius, d-ras Navakas, manė, kad Apšega po didelių kančių Lenkijoje, savo naudingumo dienas jau atgyveno, ir kad, kaip seklys, jau niekad nebus tinkamas. Galų gale Apšega liko paskirtas Pagėgiuose, Klaipėdos Krašte, valstybinę spirito parduotuvę vesti. Čia Apšega dirbo keletą metų pakol juokų laikraštis "Kuntaplis" ir savaitraštis "Sekmadienis" neiškėlė viešumon vietinio, Duonelaičio lietuvių gimnazijos direktoriaus nuopelnų. Kaip pasakoja, tai gimnazijos direktorius p. Tonas yra surusėjęs vokiečiai, o jo žmona yra rusų Dono kazoko dukterė. Jisai su pagelba tulo Juodkazio reklamuojamo dideliu veikėju, statė save krašto gynėju, o tuo tarpu dirbo nacių naudai. Ir kada jo darbai apsišėkė tikroje šviesoje, tai p. Tonas kreipėsi į Klaipėdos gubernatorių reikalavdamas, kad Apšega iš Klaipėdos Krašto iškeltų, nes jo darbai esą kenksmingi Lietuvos valstybei. Gubernatorius gimnazijos direktorių išklauses davė parėdymą, kad Apšega iš Klaipėdos Krašto išsinešdintų ir gubernatoriaus parėdymą patvirtino Ministeris. Apšega ir jo žmona kreipėsi į Ministerį audiencijos ir gavę su Ministeriu pasimatyti Apšegai įtikino Ministerį, kad jo darbas kaip tik Lietuvos valstybei naudingesnis negu gimnazijos direktoriaus p. Tono. Klaipėdos gubernatoriaus parėdymas buvo atmetas ir Apšega pasiliko ant savo vietos.

SENIAUSIAS ŽMOGUS LIETUVOJE

Siemet vasario mėnesį viename anglų laikraštyje buvo pspausdinta iš lietuviškų laikraščių žinutė, kad Lietuvoje dar yra nemaža šimtamečių senelių. Anglai tuo susidomėjo ir viena žymiausių Didžiosios Britanijos filmų gaminimo bendrovė "Universe Film Service LTD" parašė laišką Lietuvos kino kronikų gamintojams, kad jie nufilmuotų seniausį Lietuvos žmogų. Jo ilgai reikėjo ieškoti. Tačiau gegužės 10 dieną buvo sužinota, kad vienas seniausių Lietuvos žmonių gyvena netoli Kauno Jonavos valsčiuje. Netrukus, "Talkos" spaudos biuro korespondentas su Lietuvos kino kronikų gamintoju J. Linartu nuvyko į Jonavos valsčių, į Varšuvėlės kaimą.

Atvykę į vienkiemį, kaip praneša TSB korespondentas, užsukome į vienus namus pas ukininką Kursonį. Iš jauno berniuko sužinojome, kad jis esąs šimtamečio Kursonio sunus. Po kelių minučių tas berniukas surado ir seniai ieškomą žmogų. Priėjęs prie mūsų anas, antrą amžių gyvenęs žmogus rodė iš savo ausis. Jo giminės mums paaiškino, kad senukas visiškai kurčias. Kursonio žmona ir vaikai visada senukui padeda susikalbėti su atvykusiais svečiais. Šiuo kartu jo vaikai, jau gerai pripratę rodyti pirštais greit išaiškino mūsų klausimus.

Pirmiausia pradėjome aiškinti senuko kilmę, o svarbiausia jo amžių. Lietuviškas pasas jau gerokai sutrintas, tačiau dar buvo galima išskaityti, kad Kursonis yra tik 93 metų. Kai senukui jo vaikai paaiškino, kad ieškome Kursonio 117 metų, tai senukas storu rėžiančiu balsu atkirto, kad lietuviškas pasas išduotas pagal vokišką, kuriame buvo sumažinti jo metai bet 25 metais. Kursonis šypsodamasis sako:

Juk mano dukterė dabar yra 92 metų amžiaus, o sunus irgi 90 metų baigia. Jauniausias pirmosios žmonos sunus dabar turi jau 54 metus. Gyvena tame pačiame Varšuvėlės vienkiemyje, — sako senukas gal jums ir smulkiau papasakoti apie savo vyresnius brolius, kuris vienas jau seniai mirė. Kursonis kalba daug kartais atsikosėdamas, kartojta tuos pačius įvykius įpindamas vis naujų dalyvių, kurių daugumas mirė prieš 40-70 metų. Paklaustas, ar atmena lenkmetį, Kursonis sako:

— O kaip gi, atmenu abu lenkmečius. Per pirmąjį lenkmetį aš buvau jaunas vaikas, o per antrąjį jau suaugęs vyras. Toliau Kursonis aiškina, kad Jonavos valsčiuje kur dabar vietomis yra aplenkėjusių žmonių, anuo metu niekas lenkiškai nemokėjo, tik ponai ir dvarininkai tarp savęs kalbėdavosi lenkiškai. Liaudis gi nenekė dvarininkų, nes jie smarkiai lietuvius persekiavo su baudžiava. Toliau seniausias Lietuvos žmogus aiškina, kad 1863 — 1864 metų buvo labai sunkūs. Ligi to sukilimo Kursonis turėjęs kitokią pavarde. Jis vadinosi Giedonių, tačiau dvarininko noru, kur tas senukas ejęs baudžiavą jo pavardė buvo pakeista. Pats Giedonis — Kursonis menkai ką prisidėjęs prie 1863 metų sukilimo, tačiau kazokai ir jį ne kartą tardė, o daugybė lenkų dvarininkų ir šiaip ponų, kazokai išvežė Sibiran arba pakorę.

Esu jau antrą kartą vedęs, — kalbėjo Kursonis. Jau daug mačiau, daug pergyvenau, visokių svieto marnasčių ir galiu jums pasakyti, kad jeigu tie žmonės su kuriais aš gyvenau prieš 100 metų šiandien pamatytų automobilius, lėktuvus, tai tikrai pasakytų, kad jau svieto pabaiga atėjo. Kursonio antroji žmona taip pat jau turi du vaikus: vienas 14, o antras 10 metų. Žmona palyginti dar gerai atrodo ir turi 53 metus amžiaus. Mus domina, kaip Kursonis sulaukė tokio ilgo amžiaus, kaip jis gyveno ir ką valgė. Senukas gana ilgai aiškino, kad jaunystės dienomis jis gyvenęs labai blogai. Maitindavėsis juoda rūpija duona, mėsos nevalgęs, nes jos neturėjęs, tik retkarčiais per didžiausias šventes jis gaudavęs paragauti gabaliuką lašinių, tačiau mėsa jam nelabai skani buvusi. Kursonis labiausiai mėgdavęs piena, o ypač rugulį, su grietine. Baudžiavos laikais, o ir vėliau, pienas ir kiaušiniai būvę pagrindiniu kaimiečių maistu. Kursonis su pasididžiavimu kalba, kad jis prie 102-103 metų vieną kartą paragavęs arielkos, tačiau ji buvusi tokia nesani, kad daugiau jos jį burną niekad nesnorėjęs imti. Kiti jo draugai, mėgę degtinę, jau senai mirę, o jo sunus irgi jau senelias, dabar sunkiai

ka nors gali dirbti. Kursonis sakosi, kad rukyti nėra kenksminga, tačiau tik namine tabaką ir nedaug. Jis pradėjęs rukyti, kai sulaukęs 60 metų amžiaus. Dabar senukas jau 57 metai vis po truputį užkuria pypkę ir tas jam teikia nemaža malonumo. Pagaliau, 117 metų senukas pasisakė, kad jis dar gali šį tą dirbti. Netrukus Kursonis pasikinkė arklį ir arė savo ukyje. Jis dar pridėjo, kad dar ir dabar kai kada pėsčias nueina į Jonavos bažnyčią, kuri nuo jo ukio yra už kelių kilometrų.

Išėjus į laukus tam keistam senukui, su dideliu dėmesiu sekėme visus jo judesius. Figura, palyginti dar nėra taip smarkiai sulinkusi, tačiau plika, žila galva, raukšlėtas veidas, išlindusios ant rankų gyslos, mums liudijo, kad turime reikalos su žmogum, kuris 17 metų jau įkabinęs į antrąjį šimtmetį.

Filmininkas nepasitenkino viena senuko nuotrauka. Jis tą žmogų filmavo iš arti, iš toliau, ariant, kinkant arklus ir atliekant kitus darbus. Mat, Didžiosios Britanijos filmų bendrovė "Universe Film Service LTD" prašė tą senuką nufilmuoti įvairiuose pavydaluose. Filma su senuku Kursoniu jau išsiustą į Londoną, kur toji anglos bendrovė iš jos padarys keliasdešimtą filmų. Tos filmos vėliau bus rodomos visoje Didžiosios Britanijos imperijoje. Taigi, seniausias Lietuvos žmogų pamatys apie 100 milijonų žmonių.

LITUUVIAI! SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

Grįžus Lietuvon Apšega kreipėsi į visokias įstaigas vietos, bet aukštieji Lietuvos valdininkai Apšegos pasišventimo savo šalies labai neįvertino ir ilgą laiką jam nesuteikė jokios pagalbos. Piliečių Departamento Direktorius, d-ras Navakas, manė, kad Apšega po didelių kančių Lenkijoje, savo naudingumo dienas jau atgyveno, ir kad, kaip seklys, jau niekad nebus tinkamas. Galų gale Apšega liko paskirtas Pagėgiuose, Klaipėdos Krašte, valstybinę spirito parduotuvę vesti. Čia Apšega dirbo keletą metų pakol juokų laikraštis "Kuntaplis" ir savaitraštis "Sekmadienis" neiškėlė viešumon vietinio, Duonelaičio lietuvių gimnazijos direktoriaus nuopelnų. Kaip pasakoja, tai gimnazijos direktorius p. Tonas yra surusėjęs vokiečiai, o jo žmona yra rusų Dono kazoko dukterė. Jisai su pagelba tulo Juodkazio reklamuojamo dideliu veikėju, statė save krašto gynėju, o tuo tarpu dirbo nacių naudai. Ir kada jo darbai apsišėkė tikroje šviesoje, tai p. Tonas kreipėsi į Klaipėdos gubernatorių reikalavdamas, kad Apšega iš Klaipėdos Krašto iškeltų, nes jo darbai esą kenksmingi Lietuvos valstybei. Gubernatorius gimnazijos direktorių išklauses davė parėdymą, kad Apšega iš Klaipėdos Krašto išsinešdintų ir gubernatoriaus parėdymą patvirtino Ministeris. Apšega ir jo žmona kreipėsi į Ministerį audiencijos ir gavę su Ministeriu pasimatyti Apšegai įtikino Ministerį, kad jo darbas kaip tik Lietuvos valstybei naudingesnis negu gimnazijos direktoriaus p. Tono. Klaipėdos gubernatoriaus parėdymas buvo atmetas ir Apšega pasiliko ant savo vietos.

Išgirdęs apie tai p. Tonas ko nepastyro: kreipėsi iš naujo į gubernatorių ir šį kartą jam pasisekė Apšegą iš Pagėgių išvesti. Netiktai Apšega, bet ir kitus darbščius veikėjęs iš Pagėgių išvijo. Apšega dabar veda valstybinę spirito parduotuvę Plungėje, Žemaitijoje. Labai jisai nenorėjo su Pagėgiais atsiskirti, bet toks turbut jau likimas: eik sau ir gana. Apšega kreipėsi į savo seną draugą Martyną Jankų, Bitėnuose, kad tasai už jį užsistotų, bet Martynas Jankus nors ir žadėjo su Ministeriu pasitarti, bet vaisių tas pasitarimas neišdavė jokių. Pagaliau ir pats Jankus labiau atjaučia Klaipėdiečiams negu didž-lietuviams. Jankus nekartą šitaip išsireiškė: "vokiečiai per 700 metų Klaipėdos neįteigė suvokietinti, bet Lietuvos valdžia Klaipėdą suvokietino į 13 metų". Šitas išsireiškimas liudija daugiau, negu daugybė apie Klaipėdos kraštą aprašymų, kurie bando mums išaiškinti, kas Klaipėdoje ištikrųjų dedasi.

Užbaigiant turiu pažymėti, kad Lietuvoje apie Kielos skridimą per Atlantiką labai daug kalbama ir jisai skaitomas lygiu drašoje ir ištvėrmėje su velioniu Darium. Žmonės taip sako, jeigu Vaitkus galėjo juras perskristi, tai Kiela netiktai

oceaną, Airiją, kur Vaitkus išsėjos, perskris, bet niekur nenusileidęs tiesiog į Lietuvą nulėks. Ir tame gana daug teisybės. Kiela prityręs ir drąsus avijatorius.

K. P.

*PASTABA. — Klaipėdiečiai labai neužganėdinti Kauno valdžios tvarka Klaipėdos krašte, nes ikišiol

Klaipėdoje tebegubernatoriauja didžlietuvis; vadinasi Kauno valdžia klaipėdiečiams nepasitiki. Taip tai klaipėdiečiai dabar žiuri į Kauno valdžią — jai nepasitiki. Tame ir yra visos pavojus, kad toks klaipėdiečių nusistatymas lig Lietuvos vyriausybės kitur link nerodo kaip tiktai į grįžimą po Vokietijos globa.

K. P.

Jeį Nori Susikalbėti su Visu Pasauliu
tai įsigyk
ESPERANTO KALBOS VADOVELĮ
kuriame tilpsta
GRAMATIKA, 38 LEKCIJOS ir ŽODYNĖLIS
ŠIOS KNYGOS KAINA \$1.00
Bet jei kas per šį mėnesį naujai užsirašys arba pasinaujins AMERIKOS LIETUVI METAMS
Tas Gaus Tą Esperantų Kalbos Vadovėlį UŽ DYKĄ
(Amerikos Lietuvio prenumerata \$1.50 metams)
SIŪSDAMI PINIGUS IDEKIT IŠKIRPĘ IR ŠI SKELBIMĄ
Adresuokit šitaip:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Štai Kaip Skrido Leitenantas Feliksas Vaitkus su Lituania II

LITUANICA II SKRIDIMO KELIAS NEW YORK—KAUNAS

Feliksas Vaitkus skridamas solo Lietuvon savo tikslu nepasiekė — Airijoje besileisdamas žemėn užkliudė medį ir pusėtinai apgadino orlaivį. Dabar jau Lituania II jau atremontuota ir tarnauja Lietuvos kariuomenės aviacijos skyriuje.

Ateinančiais metais Amerikos lietuvių lakunas Antanas Kiela su savo naujoviniu orlaiviu yra pasiryžęs pradėtąjį Dariaus-Girėno žygį atsiekti — nuskrist New York — Kaunas be sustojimo.

Vietos žinios

Uždraus Ugniatraškių Pardavinėjimą

Po triukšmingo Ketvirtos Liepos Dienos paminėjimo, kada labai daug vaikų ir suaugusių buvo sužeisti nuo nelaimingų įvykių deginant ugniatraškius, pasigirdo daug protestų ir reikalavimų uždrausti ugnies žaislų pardavinėjimą. Saugumo Tarybos susirinkimas įvyks rugpjūčio 5-tą dieną, kada bus paskirta komisija pradėti darbą sustabdyti panašius nelaimingus įvykius laike J. V. Nepriklausomybės šventės Worcester. Saugumo Tarybai siunčiama daug laišku nuo tėvų, kurie pageidauja įstatymų, kurie uždraustų ugniatraškių pardavinėjimą Worcester.

Lietuvių Spaudos Rėmėjų Svarbus Susirinkimas

Penktadienį, liepos 24-tą, už septyniolikos valandos vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, Worcester, įvyks svarbus susirinkimas, į kurį kviečiama pikniko rengimo komisija, visų draugijų atstovai ir visi "Amerikos Lietuvių" skaitytojai, rėmėjai ir patarėjai. Malonėkite visi atsilankyti. Mes susirinkime nutarsime, kaip bus geriausia prisirengti prie mūsų gegužinės rengiamos "Amerikos Lietuvių". Parengimas įvyks rugpjūčio 9-tą, 1936 metais, Jurgio Babrauskos uky, Leicester Mass. Prašome visų atsilankyti skaitlingai ir viršminėtą susirinkimą. J. Degesiusas

Labdarybės Dr. jos Pusmetinis Susirinkimas

Antradienio vakare, liepos 21-mą, 7:30 valandą vakare, Labdarybės draugija laikys savo pusmetinį susirinkimą. Visos narės ir visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Šiame susirinkime bus išduota pusmetinė atskaita sekamųjų komisijų: Knygų Peržiūrėjimo Komisijos, Petronėlės Bačinskienės, ir Jonas Degesiusas; biznio komisijos, Jono Bačinsko, Pijūšo Račilos ir Vinco Stankaus; nesenių susitvėrusio komiteto parko pagerinimui: Vincas Stankus, pirmininkas; Petraus Katauskas, pagalbinių; Petras Milius, nutarimų ir finansų raštininkas; Jonas Bačinskas, išdalininkas; A. Jesinskas ir J. Reimikis, izdo globėjai; P. Račila ir J. Palubeckis, spaudos. Tie, kurie dabar priklauso, malonėkite atsivesti nors po vieną naują narį prisąstydę draugijai. Dabar Labdarybės draugija turi ir pašalpinį skyrių, tai įvykus nelaimė abudu skyriai selpia. Gali prisirašyti tie, kurie sulaukė iki 50 metų senumo. R. R.

Iš Lietuvių Moterų Klubo Susirinkimo

Lietuvių Moterų klubo susirinkimas atsibuvo liepos 14 d., 12 Vernon gatvės. Susirinkimas buvo svarbus. Konstitucijos buvo išdalytos ir katros narės dar neturi jų, malonėkite atsilankyti ant ateinančio susirinkimo. Šiame susirinkime buvo daug svarbių dalykų svarstyti; moterys jau nutarė ruošti didesnių darbų. Į stovintį komitetą šį mėnesį yra šios ypatos: Ona Bruožienė, Marijona Pačkauskienė, Ona Pupkienė, Pranciška Kasparienė ir Kotryna Gerulitė. Į sekantį susirinkimą prašome visas nares atsilankyti, nes bus daug svarbių dalykų aptarti. Marijona Kamandulis

Susirinkimas

Birutės pašelpinės draugijos susirinkimas įvyks šeštadienio vakare, liepos 18-tą, Lietuvių Ukėsų Klubo salėje, 12 Vernon gatvės. Visos narės ir nariai yra prašomi dalyvauti susirinkime, kad galėtumėte visi tinkamai prisirengti prie metinio išvažiavimo, kuris įvyks liepos 26-tą dieną, Maironio parke, Shrewsbury, Mass. Todėl malonėkite nepamiršti. A. V. Dailys, Pirm.

Iš Lietuvių Ukėsų Klubo Susirinkimo

Šią savaitę, pirmadienį įvyko klubo susirinkimas. Buvo daug kas kalbėta — tartasi. Nutarė prieduot vasarnamio stogo malksnos (shingles) už \$50. Susirinkimo dalyviai, kurie užsimokėjo savo duokles gavo po narytės kortelę, kurią reikalui prisiėjęs reiks parodyti vasarnamio prižiūrėtojams. Klubu pirminkas sakėsi, kad jis kleimą del narinių kortelių išrinko vieną iš 3,000, ir jei kuris iš narių tokią kleimą pririnktų, tai būtų geras specialistas. Dabar klubiečiai turės progą, kad parodyt savo specialiskumą kleimos pririnkime.

Susirinkimo laike buvo atsilankęs "Vienybės" redaktorius Tamas. Gavęs žodį prisiminė klubiečiams apie laikraščio 50 metų sukaktį ir paramą. Kalba išklausa, honoraras palikta nuošaliai.

Lietuviams žinomas apdraudus agentas Leonas Paulauskas raštiškai nusiskundė susirinkimui, kad jis neįsitenkamas po vienu stogu agentaut su savo konkurentais ir todėl turįs sekantį mėnesį apleist klubo būvą. Susirinkimas jo prašymą išklaušė.

Ant galo vienas iš narių prisiminė susirinkimui, kad jis norėtų, kad klubas turėtų įvairesnio alaus, ne vien tik Brockert. To tik ir reikėjo, kad pajudyt politikas širšes. Vienas tuojau iš klubiečių, dabartinis bolševikų lyderis atsistoja ir sako: "Meskim tą netinkamą fašistinį alų iš klubo laukan. Unijos nutarė boikotuot Hitlerio olimpiką, o Lietuvių Brockert kompanai surengė beisbolą ir surinko \$200. del Hitlerio paramos, kad užbaigtų Lietuvą smaughti".

Mat, iš tų bolševikų netik kad yra gerų idealistų, bet ir komedijantų. Kaip žinoma, ta beizbolio buvo surengta ne del Hitlerio, bet del vietos sportininkų paramos, kurie rengiasi pabaigoje šio mėnesio vykt į Vokietijoje ruošiamą pasaulinę olimpiką. Tokiu būdu jis apsimelavo. Ir negabiai apsimelavo. Ant kiek yra žinoma, tas bolševikų lyderis nė su vienu centu nėra prisidėjęs prie Lietuvos reikalų, bet dabar staiga pamatė alaus bonkoje Lietuvos išganymą?! Kur sensas to žmogaus?

Juk visi žino, kad Brockert kompanijos savininkai daug daugiau Lietuvos ir lietuvių reikalų remia negu kita kokia bravarė. Taipgi už dyką jų išdirbystės produktų yra gėrė visi — ir klubo nariai, ir Olimpijos parko ir Maironio parko dalyviai, ir alus gana geras, lietuviškas. Dar pačs bolševikų lyderis syki Olimpijos parke išgėręs stiklą neatsiskandėjo, ir ištuštinęs stiklą sušuko: tai Gennese alaus skonio niekas "nesubytis"! O buvo ne "Gennese", bet Brockert alus. Taigi iš tokio gudrumo bartenderys ko ne plyšo iš juoko.

Tai mat, kur mūsų nusibankrutinę politikieriai eina. Jie tankiai buna ir gerais komedijantais, tiktai ne savo roles lošia. Reporteris

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliais) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Worcesterio ir apylinkės lietuviams parupinta šioji programa per pasidarbavimą The Yeshiskas Insurance Agency, 12-A Vernon St., Worcester, Mass.

Šios savaitės radio programias bus sekantis:

- 1 — Trijų Bunių orkestra iš Bostono.
- 2 — Marijona Kaskevičiūtė, dainininkė iš Lawrence.
- 3 — Seserys Kaskevičiūtės iš Lawrence padainuos duet u.s.
- 4 — Longin Buiinis, Jr. iš Cambridge pagriēs smuika solo.

Po programui prašome parašyt laišką arba atvirutę į stotį WHDH, Lithuanian Program, Boston, Mass. pranešdami kaip patiko programą. Jei norėtumėte išgirst kokią dainą ar muziką, malonėkit pranešt ir mes bandysim išpildyt Jusų prašymus.

Aušros Vartų Didysis Piknikas

Sekmadienį, liepos 19-tą, Maironio parke, įvyks Aušros-Vartų didysis metinis piknikas. Piknikas prasidės tuojau po pietų ir tęsis iki vėlai nakties. Rengimo komisija, susidedanti iš visų Aušros Vartų draugijų atstovų parupino įdomią programą, iš dainų, muzikos ir sporto. Rengėjai užtikrina, kad visi, kurie tik atsilankys, apturės labai linksmą laiką. Prakilnios širdies žmonės, paremkite mūsų pikniką skaitlingai.

Moterių Profesionalių ir Pramonininkų Tarptautinis Federacijos Kongresas

Ponia Suzana Puišitė-Šalnienė, iš Cambridge, Mass., yra viena iš dvylika atstovių, kurios atstovaus Jungtines Valstijas, Antrame Moterų Federacijos Kongrese, Paryžiuje, nuo liepos 26-tos dienos iki rugpjūčio pirmos dienos. Dvidešimts-keturios tautos siunčia atstoves į šį Kongresą, kurio svarbiausias klausymas bus "Moterų Darbas Moderniškoje Pasulyje". Kiti klausimai, kurie bus svarstomi yra: "Moterų Prisidėjimas prie Moderniško Pasaulio — Pramonėje, Moksle, Daileje ir Profesijoje"; "Pramonių ir Profesijų Moterys Pasulyje — Trukdymai ir Progos jų Pasisekimui"; "Moteris Kuri Dirba — Ar ji Eina Pirmyn ar Atgal"; "Moterų Progrosas — po Komunizmo, Fašizmo ir Demokratija"; "Moterų Ateitis — Kokia Gali Buti". Tarpe atstovių bus ponia Cecile Bunschweig, švietimo Sekretoriaus Pagalbininkė Naujame Francijos Kabinete; senatorė F. F. Plaminkova, iš Čeko-

gu atsilankymu ir pagelbėkite mums išbaigti bažnyčia. Kviečia visus iš arti ir toli. Rengėjai

Marijonos Parulitės ir M. O'Toole vestuvės

Šeštadienio ryte, 9-tą valandą, Marijona B. Parulitė ir Maurice V. O'Toole susituokė šv. Kazimiero bažnyčioje, kur susirinko daug giminių ir draugų. Altorius buvo papuoštas baltomis lelijomis. Pamergė buvo Marijona Narel; gi pabroliai John McMahon, William J. Horan ir William J. Foley. Marijona Parulitė, Marijonos Parulienės dukterė, 37 Cutler gatvės, yra žymi dainininkė. Maurice O'Toole, 221 Cohasset gatvės, yra Aldermanas ir valstijos taksų tarybos narys. Kunigas Augustinas Petraitis, šv. Kazimiero parapijos klebonas, atlaikė sutuoktvių apeigas.

Po vestuvių, šv. Kazimiero klebonijoje, gubernatorius Curley su savo militariško štabo nariais adjutantu gen. William J. Rose ir pulk. Joseph Tumulty laukė jaunavedžių, nes nespėjo atvykt iš Bostono į laiką. Gubernatorius buvo ką tik grįžęs iš Washington, D. C. Sugryžus jaunavedžiams, gubernatorius juos sveikino ir linkėjo jiems laimingos ateities. Gubernatorius buvo nufotografuotas su jaunavedžiais ir jų palydovais. Tuo laiku buvo klebonijoje daugiau žymių worcesteriečių, kaip adv. Antanas ir Matilda milleriai, prof. Francis Powers, Holy Cross Kolegijos, Kun. Antanas Švedas ir Juozas K. Žemaitis. Jaunavedžiai, sugryžę iš kelionės, apsigyvens nr. 30 Cutler gatvės, Worcester.

Ant Išnuomavimo

Išsinuomuoja moderniškas, 12 kambarių namas kampas Endicott ir Vernon gatvių. Tinkama vieta del gydytojo. Salygos — Tel. 6-2523.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namu Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sėkmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

MESSIER'S DINER
Pabandykit Paš Mus Sykj Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

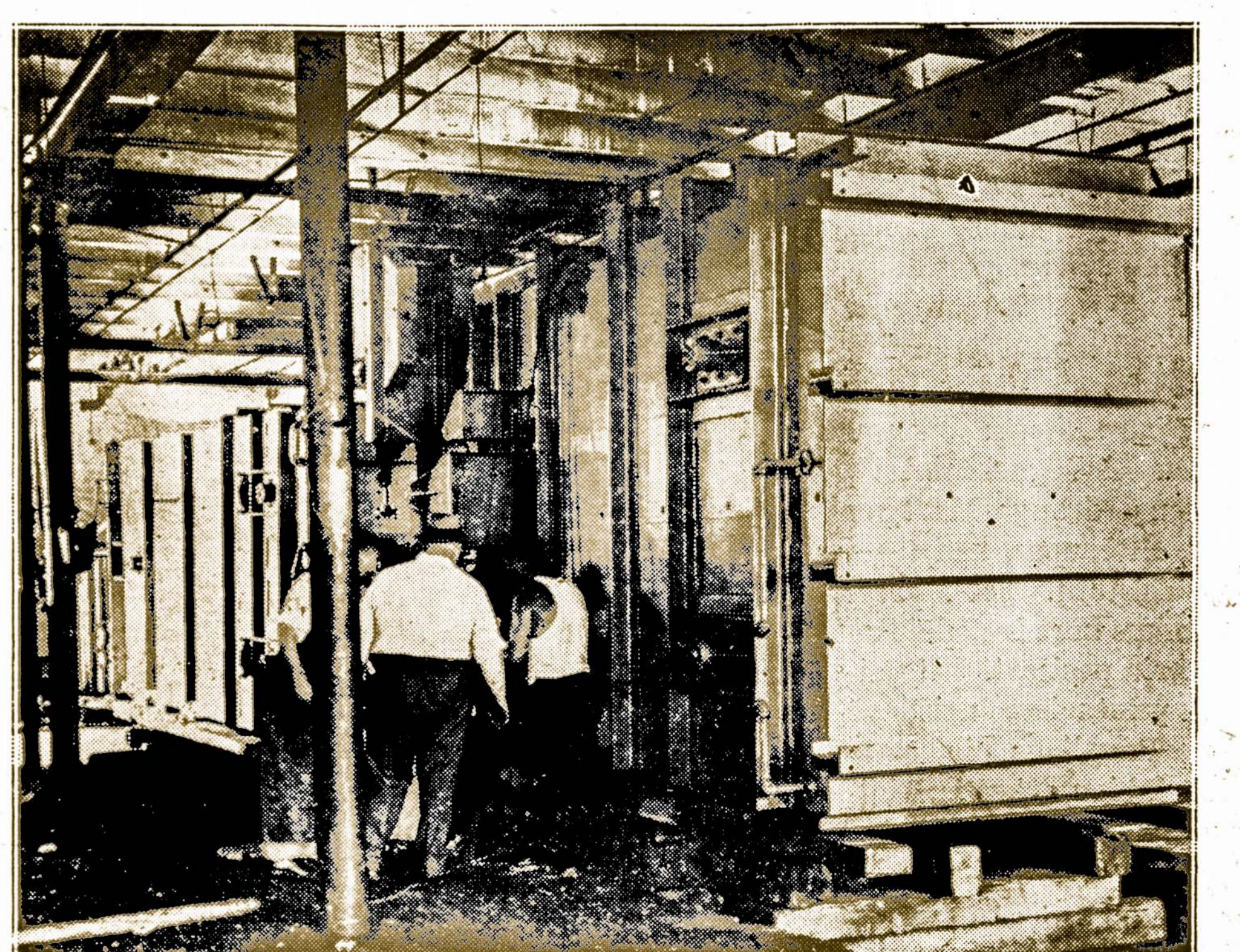
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

Ypatingos Kainos Po Švenčių
NORE'S gėrymų krautuvė parupino nepaprastų nupiginių savo klientams po švenčių. Tarp kitų nupiginių, rasite puikiausius senus Kalifornijos vynus — "Port, Sherry, Muscatel", kurių kaina sekanti: už penktą 39c, pirmiau 69c; už 1/2 galiono 79c, pirmiau \$1.95. Dar norime pa minėti kitą nepaprastą vertę: tyra distiliuota kadugių degtinė d a b a r parsiduos sekantiai: už puskvortę 49c, paprastai 60c; už galioną 95c, paprastai 115c. Kas šeštadienį šioje krautuvėje rasite tikrai vertingų pirkinių už nupigintas kainas. Užlaikome pilniausį pasirinkimą Worcester. Žemiausios kainos už alų — vyną ir kitus gėrymus. NORE'S—155-159 Water gatvės — Tel. 3-0250 — Worcester, Mass.

Išnuomuju Arba Paroduodu Kepyklą
Tinkama kepykla darbėtam duonkepiui, adresu 11 Foyle gatvės. Paroduodu arba išnuomuju su visomis mašinomis. Kreipkitės pas savininką: C. Zinkus, 44 Harrison gatvės, Worcester, Mass. (28 — 30)

Parduodu Žemę
Du žemės sklypus 60x100 pėdų; pamatas jau iškastas, gi yra užtekinai akmens pastatyt sklepą; žemė yra prie Sherbourne alėjos, kur visuomet namai buna išnuomoti, nes yra arti Norton kompanijos dirbtuvės. Vieta prie šilagatvės, gero kelio ir vandens, taipgi šviesos. Visomis informacijomis telefonuokite 6-0985.

PADANGINIAI NAMAMS
Siuvėjo padaryti — Pagražinimui ir Apsaugojimui per daug metų
BALDAKIMAI VESTUVEMS IR T.T., taipgi VENECLIJOS UZDANGOS
FORD AWNING COMPANY
170A Austin gatvės Dial 6-0197 Worcester, Mass.

TONAI NAUJŲ MAŠINŲ PILIMUI ALŲ I BUTELIUS
Naujos mašinos įrengiamos Brockert Brewing Co., Inc., dirbtuvėje, 81 Lafayette gatvės, po prižiūra William Brockert ir William J. White, vedėjų. Mašinos galės pripilti 5,000 bonkų kas minutę. Fotografija rodo vieną dalį arba 40 tonų skyrių, kurs pradės veikt rugpjūčio mėnesio pradžioje. Naujos mašinos išviso sveria 96 tonus, turi 97 pėdų ilgumo ir yra įrengiamos dviejų aukštų mure, užpakaly didelės dirbtuvės.